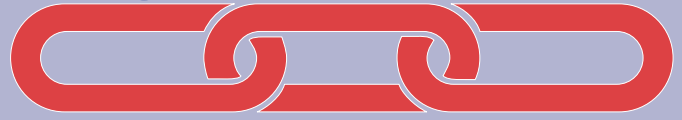

De Tre Kjedeledd

1/07

Odd Fellow Ordenens Magasin • 85. årgang

Ordenens nye lokaler på Fauske.

Odd Fellow Bladet har
skiftet navn til
De Tre Kjedeledd

Arnhild Evjen Deberitz
60-års Veteran

Intervju med
Svanhild
Paulsen

side 4

I.O.O.F.
i Danmark

side 16

Min mening
Ole Johan B.
Gundersen

side 38

Som alle kjenner til er Odd Fellow Ordenen meget gammel. Historien forteller oss at det fantes Odd Fellow loger på 1600 – 1700-tallet i England. Mål og mening var omtrent det samme den gang som nå. Dog, i tidligere tider, med noe større forpliktelse hva gjaldt økonomisk hjelp og støtte til omreisende medlemmer fra forskjellige loger. Utgangspunktet for den medmenneskelighet som ble vist og den støtte som ble gitt, var bundet i begrepene Vennskap, Kjærlighet og Sannhet, og i det som i vår Orden betegnes som Den Gyldne Leveregel og som tilbake i tiden ble uttalt: Alt hva I ønsker at andre skal gjøre mot Eder det skal I gjøre i mot dem.

Den generelle utvikling i vår verden har gjennom årene vært forskjellig fra land til land, fra nasjon til nasjon og kontinent til kontinent. Dette gjelder også i politisk, sosialt, kulturelt og demokratisk henseende. Og jeg tør påstå, i noen tilfeller i etisk og moralsk henseende.

Gjennom årene har vår Orden, i de land hvor den har funnet fotfeste, naturligvis også utviklet seg noe forskjellig. Vi som er medlemmer i Odd Fellow Ordenen i Norge i dag arbeider etter de samme grunnleggende etiske retningslinjer og påbud som Ordenen har båret frem siden «tidenes morgen». Brødrene er sterkt knyttet opp mot ritualene som var gjeldende lenge før Ordenen kom til Norge i 1898, og Rebekkasøstrenes ritualer som er utarbeidet av Eks Stor Sire Sam. Johnson.

Gjennom mine mange foredrag rundt om i landet har jeg ofte pekt på viktigheten av at enhver person som søker til vår Orden blir et Ordensmedlem på Ordensens betingelser. Videre har jeg gitt uttrykk for at vi ikke skal gi avkall på vår historie og tradisjon, for derved å tekkes mennesker som ennå ikke er Ordensmedlemmer, eller for at vi ved å gjøre dette kan øke medlemsmassen. Vi må imidlertid ikke glemme at samfunnet omkring oss endres. Dette påvirker vårt daglige liv. Vi må således i noen grad tilpasse vår Orden til samfunnet, slik at utenforstående forstår hva Odd Fellow Ordenen er, hva den står for, og derved

Den Gyldne Leveregel

Foto: Sturlason

også skape interesse for et eventuelt medlemskap. Skulle vi søke det motsatte, er jeg redd at vi kan utvikle en form for isolasjon fra omverden, bli statisk og navlebeskuende, og ikke være den dynamiske faktoren i samfunnet som Ordenen ønsker å være. I den forbindelse minner jeg om at den beste form for synliggjøring av Odd Fellow Ordenen er ethvert medlems opptreden i det daglige liv.

Evolusjonsbiologen Richard Dawkins stiller spørsmålet om det finnes gode biologiske forklaringer på hvorfor de aller fleste av oss instinktivt oppfører oss mot vår neste, slik vi ønsker han eller hun skal oppføre seg mot oss. Svaret finnes antagelig i våre gener mener han. Videre stiller han spørsmål om det kan betraktes som en kristen dyd, eller om fenomenet hadde eksistert uansett religion. For meg er dette i grunnen hypotetiske spørsmål. Dersom svaret finnes i genene så er Odd Fellow Ordenen en særdeles god katalysator til å få disse frem i dagen. Det samme gjelder i grunnen om svaret finnes i en religion. Den Gyldne Leveregel er enkel. Den er lett å forstå. Den gjelder oss alle. Den går på

tvers av landegrensene, på tvers av kulturer og religioner. Den bærer på et budskap om at den som gir den får. Den bærer også på et budskap om at den som ikke gjør urett mot andre, blir heller ikke utsatt for noe uriktig mot seg selv.

Odd Fellow Ordenen, og sikkert andre lukkede ordener med liknende budskap, har ingen standard løsning på de store problemer vår verden står overfor i dag. Odd Fellow Ordenen har dog pålagt enhver av Ordensens medlemmer store forpliktelser, og jeg anmoder alle søstre og brødre om å etterleve disse. Vis gjennom deres daglige liv i familien, i arbeidslivet og ellers i samfunnet at Den Gyldne Leveregel har en viktig betydning for dere, og at dere har oppfattet dette enkle budskap.

I Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Harald Thoen
Stor Sire

Deputert Stor Sire Morten Buan

ta fatt på de viktige oppgaver som berører logens styrkelse og ekspansjon.

Fra Storlogens side har det vært arbeidet en tid med å lage forslag til et nytt opplegg for Informasjonsmøtet. Det er nå laget et utkast som sendes distriktene for høring og det nye opplegget for informasjon til potensielle medlemmer, vil bli et av områdene nemd for styrkelse og ekspansjon vil måtte ta tak i til høsten.

Videreføring av utviklingsprogrammet er et annet vesentlig område som det også må settes av tid og ressurser til, for å kunne gjennomføres på en god måte. Erfaringen viser at de loger som har prioritert utviklingsprogrammet får en positiv effekt i logene og det gir et langt bedre utbytte og forståelse for Ordensens rituelle innhold.

Skal Odd Fellow Ordenen i Norge lykkes, må den enkelte søster og bror prioritere å gå på logemøtene. Det handler om å lage møtene så gode at de blir prioritert og at den enkelte finner inspirasjon, glede og har et rikt utbytte av sitt ordensliv.

Nå legges et viktig grunnlag ved å finne frem til de personer som vil legge litt ekstra inn i jobben og arbeidsoppgavene som embedsmenn i hver enkelt loge. Den beste investering for fremtiden er en Overmester med et velfungerende og kompetent team.

Når de nye embedsmenn er på plass, ønsker Storlogen å styrke embedsmennenes kompetanse slik at de kan gjennomføre sine arbeidsoppgaver med stil og tyngde. Det er utarbeidet et nytt kursopplegg for logens embedsmenn og målet er at dette programmet skal gjennomføres for alle nyalgte embedsmenn fra høsten av.

I Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Morten Buan
Deputert Stor Sire

Innhold 1/07

Den Gyldne Leveregel	2
Deputert Stor Sire Morten Buan	3
Intervju med Svanhild Paulsen	4
De Tre Kjedeled	7
Det skjer i Fauske	8
Rebekkaloge nr. 122 Amalie	9
Mangler	10
Den gode historie	11
Ordensmuseet	12
Nytt fra Storlogen	13
Det gode liv	14
I.O.O.F. i Danmark	16
HMKongens nyttårstale	18
Loge nr. 21 Folden 50 år	20
Dette brenner jeg for. . .	22
Tanker om vår hverdag	24
Landet rundt	26
Arnhild Evjen Deberitz 60 år	28
Nå leser jeg. . . Hansine Solstad	30
De utnevnte Storembetsmenn	31
Odd Fellow Utstyr	32
Odd Fellow Torget	34
Min mening	38
Redaktøren har ordet	39
Baksiden	40

De Tre Kjedeled
1/07

Ansvarlig utgiver: Den Uavhengige Norske Storloge I.O.O.F.
Redaktør: Kjell-Henrik Henriksen • henriksen@asker.online.no
Redaksjonen avsluttet: 16. februar 2007
Redaksjonsavslutning neste nr.: 2007
Opplag: 21 000
Layout/foto/repro: Jon Esben Johnsen
Illustrator: Svein Geske
Trykk: SIA ConceptMedia
Ettertrykk: Forutsetter tillatelse fra Redaktøren

Intervjuet...
OSS BRØDRE OG SØSTRE I MELLOM

Av Kjell-
Henrik
Henriksen

Å se fremgang er en opplevelse

Eks DSS Svanhild Paulsen har vært et usedvanlig aktivt medlem av Odd Fellow Ordenen. Ikke minst har den nordlige landsdel fått merkenes engasjement og handlingsvilje. Etter hvert har ikke bare Nord-Norge blitt en del av den samlede Odd Fellow virksomhet. Denne landsdelen har også hatt en vekstvilje og en evne til utbredelse som er ganske frapperende.

Hvordan har din oppvekst preget deg som menneske?

Jeg vokste opp i en liten bygd i Gratangen mellom Harstad og Narvik som den yngste av 4 søsken. Det var ingen direkte veiforbindelse til de to byene den gang, så vi måtte i båt for å komme til sykehus og lege.

Mor var hjemme hele tiden, mens far var yrkesfisker med et småbruk. Fra første stund måtte barna være med å hjelpe til.

I bygda var samholdet sterkt. Alle kunne litt av hvert, og på den måten ble vi sammen selvhjulpne. Jeg hadde en trygg, varm og god barndom med mye omsorg, varme og hele tiden familien rundt meg. I ettertid tenker jeg ofte på hvor heldig jeg var som fikk med meg slike verdier.

2. verdenskrig merket vi ikke så veldig mye til. Men så kom evakueringen av Finnmark. En dag kom en båt med folk som flyktet fra den brennende by Hammerfest. Mange av dem ble

på gården hos oss. Etter krigen reiste jeg for å besøke mine to søstre i Hammerfest. Jeg glemmer aldri det synet som møtte meg. Alt var nedbrent, bare enkelte brakker var reist og alt var bare trist og grått. Jeg som kom fra en frodig natur med alle slags trær var helt målløs. «Kan noen virkelig bo her?» tenkte jeg. Men etter noen dager glemte jeg «det stygge» jeg hadde sett. Det som overskygget alt var samholdet og hjelpsomheten. Folk kom fra alle kanter av landet for å bygge opp byen. Det oppsto et frodig og mangfoldig kulturliv i gjenreisningsbyen.

Jeg opplevde det samme samhold, hjelpsomhet og varme som hadde preget min barndom. Derfor slo jeg rot her og giftet meg med min Dagfinn i 1949. Vi har fått en gutt og to jenter. Og så døde Dagfinn fra meg i 2000.

Hvordan reagerte du på å komme i kontakt med Odd Fellow Ordenen?

Omkring 1965 ble min mann medlem i Loge nr. 70 Kvitbjørn. Jeg hadde ingen anelse om hva det var. Alt var jo så hemmelig da. Ungene spurte «Hvorfor har pappa så rare klær på seg når han skal på møte?» Men jeg kunne ikke svare på det.

Min mann ble veldig opptatt av Ordenen. Sammen med Dep. Stor Sire for Nord-Norge, Elisabeth Stang Johannessen, fra Tromsø, tok han initiativ til en Rebekkaforening i Hammerfest i 1984. Han var da OM i Kvitbjørn. Da var det duket for mitt inntog i Ordenen.

For å komme i gang, stilte han og en Odd Fellow bror seg som faddere for 35 søstre som 28. april 1984 dro til Tromsø og ble resipert i Loge nr. 11 Concordia. Nå måtte det gå fort, for samtlige ble også forfremmet til første grad samme helg. Og målet var klart: Egen Rebekkaloge i Hammerfest. Dette skjedde da Loge nr. 79 Meridian ble instituert 2. februar 1986.

Jeg må berømme søstrene i Loge nr. 11 Concordia som påtok seg arbeidet med og fulgte oss opp. Spesielt vil jeg nevne Dep. Stor Sire for Nord-Norge, Elisabeth Stang Johannessen og OM Solveig Fjørtoft. Dette var læremestrene av edleste sort. Jeg husker at jeg tenkte: «Når jeg blir voksen Odd Fellow vil jeg jobbe med å kunne mine replikker utenat og å utvise varme og toleran-

se.» Det var noe våre læremestere virkelig praktiserte. Det å kunne sine replikker i de ulike vervene, er viktig. Man slipper å ha øynene i boka - og dermed får bedre kontakt med dem man snakker til.

Jeg må fortelle en episode på starten av mitt logeliv da jeg var UM. Da hadde jeg lovet meg selv at jeg skulle kunne replikkene utenat ved institueringen av vår Loge. De kvernet i hodet på meg hele tiden.

Jeg har i over 30 år vært ansatt som formannskapssekretær i Hammerfest kommune. Ved ukelutt kom vanligvis både rådmannen og ordføreren og ønsket god helg og takk for i dag. Til det svarte jeg: «Møt så ofte dere kan!»

Da så jeg to par spørrende øyne som så uforstående på meg. Da hørte jeg plutselig hva jeg hadde sagt.

I vårt hjem var det korpsmusikk og Odd Fellow Ordenen som opptok all vår fritid. To av barna har ennå korpsmusikk som hobby. Og en datter er aktiv i min loge. Erfaringene mine med å komme i kontakt med Odd Fellow Ordenen var og er:

- jeg følte meg hjemme sammen med søstre og brødre
- jeg følte tilhørighet, varme og nestekjærlighet
- jeg følte at jeg aldri var alene - hvor jeg enn var

Især etter at man er blitt alene er denne følelsen forsterket.

- Ordenen er blitt en livsstil for meg og er også min hobby - har aldri hatt tid til annen.

Hvordan ser finnmarkinger på noe

så eksotisk som en lukket Orden?

I mine første logear husker jeg at det var stor skepsis til en lukket Orden. Det har jevnt seg ut. Men jeg synes fortsatt at hvis man eksempelvis skal skrive noe i avisene, er ikke avisene særlig interessert i vårt stoff. Jeg tenker spesielt på da vi drev med innsamling til SOS-barnebyen. Avisene var lite villige til å ta inn stoff, selv om dette var et meget godt og kjent formål.

Vi leier ut Ordenshuset til selskapselighet. Mitt inntrykk er at Ordenen i betydelig grad blir akseptert. Jeg tror derimot at Frimurerordenen kan møte større skepsis.

Hva er dine erfaringer når det gjelder Odd Fellows evne og vilje til å sette Ordenens lære ut i praksis?

I vår orden har vi de flotte budordene om å besøke de syke, hjelpe de trengende, begrave de døde og oppdra de foreldreløse. Jeg synes at vi Ordensmedlemmer i enda større grad må praktisere disse, for eksempel ved å besøke de syke. Det er så mange mennesker som trenger ei hånd å holde i og et øre som lytter og viser omsorg. Vi må faktisk være villige til å bruke tid til disse viktige oppgavene. Vi må huske at ord er ikke nok.

Hva er ditt største Ordensminne?

Å bli utnevnt til DDRP og senere DSS var en stort opplevelse for meg. Jeg hadde ikke satt meg denne type mål. Men veien ble til mens jeg gikk.

Og gjennom åtte år i dette embedet fikk jeg så mange fine minner og fine søstre som jeg lærte og kjenne på mi-

ne reiser til alle logene i distriktet. Det er vennskap jeg setter utrolig stor pris på. Og så lærte jeg at man kan ikke bli venner med alle, men man kan vise alle vennlighet.

Hvordan kan Ordenen bety noe for mennesker også i fremtiden?

Odd Fellow Ordenen har gjort og gjør mye utad. Jeg tenker da på all den støtte som gis til humanitært arbeid. Det må vi fortsette med. Men det viktigste her er at logene gjør noe i sine nærmiljøer. Innsamlingen til barnebyen var et tungt løft for logene. Slike løft må vi ikke gjøre ofte. Men i våre nærmiljøer kan vi virke hele tiden og sette varige spor etter oss. Det er kanskje den beste synliggjøring som finnes.

Er det noe i Ordenen du ville ha gjort annerledes om du hadde fått anledning til å gjøre det om igjen?

Jeg kan ikke se noe annet enn at Ordenen har hatt en meget gunstig utvikling. At all vår virksomhet nå er samlet i Storlogen gir oss en samlet og enhetlig ledelse som vil tjene oss alle.

Men vi har utfordringer som blant annet preger Finnmark med lange avstander. Der er det ikke alltid like enkelt rent praktisk å drive leirarbeidet, noe som igjen kan skape utfordringer når det gjelder å få frem embedsmenn til eksempelvis Storrepsentanter. Men slike utfordringer er til for å lø-

ses, og da må man se på blant annet de geografiske forskjeller som gjør seg gjeldende i vårt store land,

Hvem vil du satse på å få inn i Ordenen i fremtiden?

Hvis jeg hadde fått spørsmålet for noen år siden ville jeg ha svar unge mennesker. Så kategorisk ville jeg ikke ha svart i dag. Jeg tror at vi må ha med både unge og voksne. Mennesker

i etableringsfase med små barn og jobb, må prioriterer anderledes enn vi som har en annen livssituasjon. Andre med mindre tidspress kan møte langt mer trofast. Dette kan også medføre at embedsbyrdene blir fordelt på en skjev måte. Men Ordenslivet er et livsprosjekt. Om du ikke kan være like aktiv hele tide, er logen der og ønsker deg velkommen. Det er noe av det stabile og verdifulle i vår Orden.

12. Odd Fellow Distrikt

- DSS Alf Jørgensen
- Loge nr. 43
- Loge nr. 55
- Loge nr. 70
- Loge nr. 102
- Loge nr. 105
- Leir nr. 15

Nordlys, Honningsvåg
Varanger, Kirkenes
Kvitbjørn, Hammerfest
Svanen, Alta
Østhav, Vadsø
Finnmark, Vadsø

12. Rebekkadistrikt

- DSS Ragnhild Steinnes Olsen
- Rebekkaloge nr. 33 Corona, Kirkenes
- Rebekkaloge nr. 41 Mirjam, Honningsvåg
- Rebekkaloge nr. 75 Hevrika, Alta
- Rebekkaloge nr. 79 Meridian, Hammerfest
- Rebekkaloge nr. 105 Vela, Vadsø
- Rebekkaloge nr. 19 Nordkapp, Kirkenes

Kjære leser!

Bladet du nå holder i hånden – «De Tre Kjedeledd» – er nå navnet på Ordenens skiftlige publikasjon. Og fra samme tidspunkt er også Ordenen gått «på nett» i form av Nettavisen. Stoffet vil fordeles mellom disse. Nettavisen vil ta inn det løpende nyhetsstoffet. «De Tre Kjedeledd» vil ha et mer langsamt perspektiv.

«De Tre Kjedeledd» vil komme med fire nummer i året. Det er en reduksjon på to fra det som har vært vanlig i de senere år. Men sidetallet går opp fra 24 til 40. På årsbasis vil det bety et økt sideantall, noe som gir grunnlag for mer stoff.

Det Redaksjonsutvalget ønsker er å utvikle artikkelstoffet i form av kronikker og kommentarer. For å få dette til, vil vi knytte til oss flere skribenter som kan berike bladet både med innhold og form.

Faste spalter er erfaringsmessig noe som gir mange lesere.

Stor Sire vil fortsatt ha sin leder hvor han jevnlig tar med leserne inn i sin erfaringsverden.

De Deputerte Stor Sire vil gjøre det samme i annen hvert nummer. Dermed blir søstrenes og brødrenes aktiviteter behørlig belyst.

Storlogens øvrige valgte embedsmenn vil fortelle fra sine virksomheter en gang i året.

Dette vil gi Ordensmedlemmene bredere informasjon og større nærhet til Storlogens virksomhet.

Andre faste oppslag som vi vil ha er:

- Min mening, en personlig ytring fra faste spaltister
- Nå leser jeg ..., en bokomtale av et Ordensmedlem
- Dette brenner jeg for! – et Ordensmedlems omtale av et engasjement.

Fortsatt vil vi ha med stoff fra innvielser av Ordenshus. Ordenshusene vil også pryde forsiden av bladet. Alle nye loger, leire og foreninger vil også gis omtale så langt det er tidsmessig mulig. Ordensjubileeer av en viss størrelse vil også finne sin plass. I tillegg vil alle disse begivenhetene bli omtalt i Nettavisen mye hurtigere enn det vi klarer i «De Tre Kjedeledd».

Selv om det nå er laget en ny mal for «De Tre Kjedeledd» som sikkert vil holde seg stabil i flere år fremover, arbeider Redaksjonsutvalget hele tiden for å forbedre og variere innholdet slik at det blir til berikelse for Ordenen og leserne.

Vi appellerer til DSS og embedsmenn om å sende inn aktuelt stoff både til Nettavisen og til De Tre Kjedeledd. Begge redaksjonene er avhengig av at Ordensenheter og distrikter furnerer oss med stoff. Selv om vi ikke kan ta med alt som kommer til enhver tid, er det bedre å sende inn stoff enn å la det være.

Når det gjelder billedmaterialet, må dette være av en slik kvalitet at det kan trykkes videre.

Har du en god historie eller annet stoff som du mener bør komme flere Ordensmedlemmer til nytte, er vi ofte bare et tastetrykk unna.

Derfor er vår anbefaling: Bli en flitig leser av «De Tre Kjedeledd»!

Svanhild Sandem

Ann Evy Aurdal

Paul Narum

Kjell-Henrik Henriksen

Det skjer på Fauske

Siden det i nord-norsk sammenheng «bare» er 12 mil tur/retur Fauske-Bodø, er mange Fauske søstre innviet i Bodølogene i årene som har gått.

Mange nye søstre er rekruttert for å stifte forening på Fauske. De er også innviet i Bodø, i logene Providentia og Konkylie.

Fra tidligere er det en Odd Fellow loge på Fauske og da det i desember 2006 ble innviet et praktfullt Odd Fellow hus der, ligger forholdene godt tilrette for et aktivt logemiljø med brødre og søstre.

Arbeidet som Dep. Stor Sire Ann Evy Aurdal var initiativtaker til da hun var DSS er nå videreført og 28.11.2006 ble Fauske Rebekkaforening stiftet ved en høytidelig sermoni i Odd Fellow huset i Bodø.

Tilsammen 94 søstre overvar høytideligheten. Dep. Stor Sire Ann Evy

Foran fra venstre: Nestformann Karin Bjørlo, DSS Gunvor Moe Winther, Formann Siw Karin Fagerheim. Bak fra venstre: Sekretær Annie Nystad, Kasserer Laila Nordhaug, Arkivar Irene Wirkola Leier

Aurdal ledet den høytidelige Seremonien.

Foreningens styre består av:
Formann: Siw Karin Fagerheim
Nestformann: Karin Bjørlo
Sekretær: Annie Nystad
Kasserer: Laila Nordhaug
Arkivar: Irene Wirkola Leier

Etter at den nyvalgte formannen overtok ledelsen, gratulerte DSS

med knoppskytingen og hilste og overrakte gave fra Storlogen. Også Rebekkalogene i distriktet hilste og overrakte gaver.

Utfordringene er mange for den nye Rebekkaforeningen, men vilje og entusiasme er i høyeste grad tilstede. Vi ser fram til en ny og livskraftig Rebekkaloge i vårt distrikt.

13. Odd Fellow Distrikt

- DSS Edvard Odd Dølvik
- Loge nr. 68 Landego, Bodø
- Loge nr. 78 Svartisen, Glomfjord
- Loge nr. 81 Morild, Bodø
- Loge nr. 106 Bodin, Bodø
- Loge nr. 123 Stella Nova, Bodø
- Loge nr. 126 Saltdal, Rognan
- Loge nr. 144 Marmor, Fauske
- Loge nr. 147 Elias Blix, Bodø
- Loge nr. 149 Børvasstind, Bodø
- Leir nr. 13 Nordland, Bodø
- Leir nr. 24 Salten, Bodø

13. Rebekkadistrikt

- DSS Gunvor Moe Winther
- Rebekkaloge nr. 40 Providentia, Bodø
- Rebekkaloge nr. 60 Fjellbrud, Glomfjord
- Rebekkaloge nr. 72 Konkylie, Bodø
- Rebekkaloge nr. 109 Sildre, Bodø
- Rebekkalog nr. 13 Polarsirkelen, Bodø

Foran fra v: Eks OM Orla Anderssen, OM Randi Lund-Nielsen, Storrepr. Reidun Sundbø, bak fra v: Sekr. Ingrid Sæverud, Skm. Paula O. Pedersen, UM Unni C. Hovind-Hansen og Kass. Inger Bentsen.

Rebekkaloge nr. 122 Amalie er instituert

Lørdag 25. november 2006 ble Rebekkaloge nr. 122 Amalie instituert i Mandal.

Mandal og Omegn Rebekkaforening hadde da eksistert i vel to år, og medlemstallet var kommet opp i 27, noe som var tilstrekkelig til at vi kunne danne egen Rebekkaloge i byen. Moderloge var nr. 56 Camilla Collett i Kristiansand. Logen har ved sitt valg av navn ønsket å framheve en tidligere mandalskvinne, Amalie Andorsen Salvesen (1828 – 1901). Hun var en kvinne fra de øverste sosiale lag i samfunnet, men hun så de som var dårlig stilt og hjalp der hun kunne.

Størsteparten av sitt voksne liv bodde hun med mann og sju barn i Skottland, der familien drev stor internasjonal handelsvirksomhet. Men Amalie glemte aldri sin hjemby, og hvert år besøkte hun Mandal og inviterte med unge jenter herfra til sitt

herskapshjem i Skottland. Der ga hun dem arbeid og lærte dem språk og dannelse.

Amalie blir beskrevet som en kjærlig og omsorgsfull kvinne, både overfor sin familie og andre som trengte hennes hjelp. Hun var en dyktig husmor og vertinne, en kvinne med stort hjerterom og stor gudfryktighet uten intoleranse. Dette er egenskaper som gjerne kan stå som forbilder for oss i vår nye loge.

Logens emblem er tegnet etter et gammelt fotografi av Amalie. Kunstneren er Dag Telhaug.

- DSS Ellen Birkeland
- Rebekkaloge nr. 7 De Hvite Liljer, Kristiansand
- Rebekkaloge nr. 56 Camilla Collett, Kristiansand
- Rebekkaloge nr. 92 Dronning Aasa, Farsund
- Rebekkaloge nr. 122 Amalie, Mandal
- Rebekkalog nr. 8 Agder, Kristiansand

Som en kuriositet kan nevnes at Rebekkaloge nr. 1 i Danmark, Caroline Amalie i København, er vår «tipp-oldemor». Denne logen var moderloge til nr. 1 Sct.a Sunniva i Oslo, linjen videre går gjennom nr. 7 De Hvite Liljer og nr. 56 Camilla Collett i Kristiansand.

Den høytidelige institueringen ble foretatt av Stor Sire Harald Thoen, dyktig assistert av Dep. Stor Sire Ann Evy Aurdal, Stor Sekretær Tove Aalborg, Stor Skattmester Svanhild Ljosland, Stor Marsjall Erna Steffensen, Stor Kapellan Selle Marie Hornvedt, Stor Vakt Brita Leganger Johnsen og Distr. Stor Sire Ellen Birkeland.

Chartermedlemmene er:

Randi Lund-Nielsen
Unni C. Hovind-Hansen
Paula O. Pedersen
Inger Bentsen
Ingrid Sæverud

Videre ble de valgte og utnevnte embedsmenn for Rebekkaloge nr. 122 Amalie installert. Kollegiet består av:

Storrepr. Reidun Sundbø
Eks. OM Orla Anderssen
OM Randi Lund-Nielsen
UM Unni C. Hovind-Hansen
Sekr. Ingrid Sæverud
Skm. Paula O. Pedersen
Kass. Inger Bentsen

Det ble overrakt gaver og lykkønskninger fra Storlogen, Rebekkalogene i Distrikt 14, fra Leir nr 8 Agder og fra Rebekkaforeninger.

OM Randi Lund-Nielsen takket Stor Sire og Stor Embedsmennene for en høytidelig og fin instituering og installasjon. Alt ble gjennomført på en behagelig og rolig måte. Det var en stor opplevelse å være til stede i salen og oppleve det hele.

Kvelden ble avsluttet med festmiddag, mange taler, gave- og blomsterverrekkelser og alt som hører en stilfull Odd Fellow-fest til. En spesiell takk ble rettet til Bror Tore Lund Andersen som hadde skrevet "Amalies sang". Denne vil følge oss videre og bli sunget ved mange anledninger i Loge Amalie.

Patriarchs Militant og Matriarchs Militant

I tidsrommet 1819 – 1841 – de første 22 år av Ordnes liv - var det ikke tillatt å vise Ordenens regalier eller emblemer offentlig. I 1841 tillot imidlertid Den Suverene Storloge at brødrene kunne bære regalie eller emblemer ved begravelser. I 1846 foreskriver Den Suverene Storloge et spesielt begravelsesregalie. Og i 1848 ble det tillatt i bære logeregalie, enten alene eller sammen med det spesielle begravelsesregalie. Vi må her gjøre oppmerksom på at Odd Fellows i Amerika i tidligere tider satte langt større preg på en brors begravelse enn det vi gjør i dag. Dette begravelsesopplegget må sies å være en av kimene til Patriachs Militant.

Etter avslutningen av den amerikanske borgerkrigen i 1865, dukket det opp mange veteranforeninger. Det var vanskelig for soldatene både i nord og syd-statene å glemme soldattiden.

Vi kjenner til at etter å ha vært i militærtjeneste f. eks. i Tysklandsbrigadene eller i de mange tilfellene av FN-oppdrag, blir det også i vårt land dannet veteranforeninger. Forhold og samhold under lengre samvær i det militære, resulterer ofte i livslangt vennskap.

Odd Fellow Ordenen i Amerika hadde på sitt høyeste opp mot tre millioner medlemmer. Blant disse mange medlemmer, fantes det også mange veteraner fra borgerkrigen. Dermed oppstod det veteranforeninger blant Odd Fellow

Stor Arkivar Sverre Hjetland sammen med noen Matriarchs Militants før oppstillingen ved Arlington i mai 2005.

brødre. Veteranene iførte seg ofte uniformsdeler til sine veteranansamlinger.

I 1870 kom det opp forslag i Den Suverene Storloge om at patriarker måtte få benytte gateuniformer. Storlogen kjempet imot forslaget, men så heter det: «Man fant det umulig å undertrykke det overhåndtagende ønske blant yngre medlemmer av Ordenen å vise seg for verden, kledd i krigersk utstyr, når ingen fare truet, å kle seg i dekorati-

ve uniformer, som oftest et uttrykk for personlig forfengelighet og stolthet . . .»

Femten år senere var Patriarchs Militant et faktum. Grunnenheten kalles Canton, flere Cantons danner en Bataljon, flere Bataljoner utgjør et Regiment. Disse samles så i Brigader og øverste formasjon utgjør en Divisjon.

Alle embedsmenn innen Patriachs Militant har militære titler. Sovereign Grand Master er femstjernersgeneral og

Past Sovereign Grand Master Harry Lohman i samtale med en Patriarch Militant i flott paradeuniform.

Odd Fellow Ordenens Magasin

Matriarchs Militants i samtale med en marinesoldat ved Arlington.

øverste leder. Lederen av en Canton tituleres Kaptein. Medlemmene kalles Chevaliers. Det betyr Ridder, og oversettes i Danmark til Rettferdig Soldat. Uniformen med korde utgjør medlemmenes regalie. Uniformen er et av de mange klenodiene vi har utstilt i Odd Fellow Ordenens Museum i Oslo.

Patriarchs Militants motto er: «Pax aut bellum justitia universales» som kan oversettes med: «I krig eller fred, uni-

versell rettferdighet.» Medlemmene mener seg å være voktere og beskyttere av vår Orden og dens idealer gjennom mottoet: Vokte om vårt edleste klenodie; Vennskap. Vokte om vårt skjønneste klenodie; Kjærlighet. Vokte om vårt dyreste klenodie; Sannhet. Når man har vært Chevalier i et år, kan en få tildelt en Ridderjuvel. Dette er en juvel vi altså kan treffe på og får se hos våre dansk Ordensbrødre.

Patriarchs Militant stiller opp for å defilere på Arlington i mai 2005.

Odd Fellow Ordenens Magasin

Patriarchs Militant har to dekorasjoner eller utmerkelse:

- The Grand Decoration of Chevalery og
- Decoration of Chevalery.

Tildeling av disse finner bare sted etter tillatelse fra Den Suverene Storloge og fra Military Council.

«The Grand Decoration of Chevalery» har en svært stor anseelse og blir høyt verdsett også utenfor Odd Fellow Ordenen.

På Arlington æresgravlund i Washington D.C. ble det foretatt en av de mest særpregede og historiske ceremonier som noen sinne er avholdt i Odd Fellow Ordenens historie. Med tillatelse fra Pentagon - det amerikanske forsvarsdepartement - overrakte Den Suverene Storloge «The Grand Decoration of Chevalery» - symbolet på den høyeste ære som tildeles Odd Fellows, til De Forenede Staters Regjering. Den skulle plasseres i «The Hall of Trophies» ved det innvierte minnesmerket for den ukjente soldat. Etter godkjenning av President Reagan og Pentagon er nå flere eksemplarer av denne juvelen plassert der. Disse ordenene er gitt i takknemlighet og ærbødighet for de amerikanske soldaters innsats i de kriger USA har deltatt i.

Patriarchs Militant finner vi i Amerika, Danmark og på Island. I Danmark ser denne Ordensgren ut til å vokse. Men Past Sovereign Grand Master Harry Lohman tror Patriarchs Militant vil være en «saga blott» i USA i løpet av 10 år.

I Amerika har Patriarchs Militant en kvinnelig avdeling ved navn Ladies

Auxiliaries Patriachs Militant, som forkortes til LAPM. Det første auxiliary, Ladies Militant Club of Danville, ble opprettet i tilknytning til Canton Danville i Illinois i 1901.

Ladies Auxiliaries Patriarch Militant ble godkjent av Den Suverene Storloge i 1927. Som navnet tilsier er LAPM et hjelpekorps tilknyttet en canton. Medlemmene kalles Ladies.

17. mai 2002 så Matriarch Militant Canton Justitia nr. 1, I.O.O.F af Departementet Danmark dagens lys på Nonnebakken i Odense. Søstrene i Danmark kaller seg Chevalieres.

Medlemmer av Odd Fellow Ordenen i Norge, Sverige og Finland har ikke anledning til å bli medlemmer av Matriarchs Militant eller Patriarchs Militant.

Sverre Hjetland
Stor Arkivar

I begynnelsen av 2006 tok kollegiet i Loge 144 Marmor i samråd med DSS Edv. O. Dølvik i distrikt 13 en modig avgjørelse. Da satte vi dato for innvielse av logehuset på Fauske til 2. desember 2006.

Vi hadde frem til da arbeidet ca. 5 år med huset som i utgangspunktet hadde vært telefonsentral for televerket. Det ble overtatt av Fauske kommune på midten av 90-tallet. Huset ligger i svært vakre omgivelser på et tun med flere eldre bygninger. Det hadde i en lengre periode vært sparsomt med vedlikehold. Daværende Fauske Broderforening tok på seg en formidabel oppgave som vi heldigvis på det aktuelle tidspunkt ikke helt så konsekvensen av. Fram til våren 2006 hadde alt arbeid foregått på dugnad. På et tidspunkt da noe av både motet og framdriften blant oss brødre var på nedadgående, kom våre svært konstruktive og aktive Rebekkasøstre inn i bildet og har gjort en imponerende innsats. Antall dugnadstimer er samlet stipulert til ca. 12 000.

I løpet av våren/sommeren 2006 ble det leid inn eksterne entreprenører både innen snekring, el-arbeid, rørleggerarbeid og ventilasjon.

Mange, både brødre og søstre, kunne selvsagt ha vært nevnt særskilt ut fra en innsats som har vært langt utover det en kan forvente.

Men det er en bror som det ikke er mulig å komme utenom. Denne bror har gitt oss i Loge nr. 144 Marmor et perspektiv på hva en bror ideelt sett kan stå for. Han er et bilde på hva vi alle etter beste evne forsøker og strekke oss mot også gjennom vårt logearbeid. Vår kjære bror fra Loge nr. 60 Hans Egede i Harstad, Ernst Wærdal, kan være et forbilde for alle medlemmer i vår Orden. Denne ungdommen på snart 84 år ringte høsten 2006 til vår Overmester. Han fortalte hvem han var og spurte: «Er det noe jeg kan hjelpe til med»? Heldigvis var vår OM så forutsigende at han svarte ja og velkommen. Ernst arbeidet nærmest daglig i 2 måneder på huset helt fram til innvielsen og har også vært her en periode i midten av januar. Det har ikke vært i nærheten av 8-timers arbeidsdag. Underveis har vi fått klarhet i at vårt logehus ikke er det første logehuset Wærdal har bidratt til å få ferdigstilt. Vi må bare erkjenne at vi ikke hadde kommet i mål uten vår bror fra Harstad.

Innvielse av nytt Logehus på Fauske

Tekst: Rune P. Berg

Vi i loge nr. 144 Marmor tør åpent foreslå bror Ernst Wærdal til Storlogens Hederstegn. Han har bokstavelig talt satt varige spor etter seg i vår Orden både med det arbeidet han har utført og ved de frø han har sådd på annen måte. Lørdag 2. desember 2006 kl. 1700 var den store dagen kommet. Loge nr. 144 Marmor og søsterforeningen i Fauske,

stiftet noen dager tidligere, kunne med stolthet presentere et Logehus og en Logesal for våre gjester der resultatet av vårt arbeid høstet mange lovord. Flere av våre brødre gav uttrykk for, både før og etter innvielsen, at akkurat denne dagen var den absolutt største dagen i deres logeliv. Stor Sire Harald Thoen og Stor Marsjall Olav Eggum hadde

Odd Fellow Ordenens Magasin

Aktuelt nytt fra Storlogen

Sirius Oslo har endelig startet opp. Logene i Oslo og omegn har påtatt seg å drifte en pasientkafé i det nye strålebygget på Radiumhospitalet. Interessen blant de fleste av Oslo logene har vært stor, og mange søstre og brødre har engasjert seg.

Mandag 22. januar gikk det offisielle startskuddet og 300 Rebekkasøstre og over 120 brødre meldte seg omgående som pasientverter ved pasientkaféen. Mange bruker både feriedager og fridager for å kunne bidra i dette flotte opplegget.

Pasienter og pårørende får tilbud om gratis smørbrød, vafler, frukt, kaffe, te og mineralvann. Pågangen av brukerne er stor og både pasienter og ansatte ved stråleavdelingen synes at Odd Fellow Ordenens tilbud er fantastisk. Dette fremstår som en unik mulighet til å vise hva vår Orden står for.

Det er som kjent flere Sirius prosjekter rundt om i landet, og Storlogen håper at flere etter hvert vil vurdere lignende prosjekter i sine områder.

Når kan vi bruke e-post og når må vi sende brev, er blant de spørsmål som har kommet til Storlogen. E-post kan brukes ved informasjon og meldinger til logen og leirens medlemmer, samt ved forespørsler til Storlogen eller Stor Sire. I de tilfellene det er snakk om kallelser eller gradspasseringer til loge eller leir, invitasjon til Stor Sire eller Storlogens øvrige valgte embedsmenn i forbindelse med veteran-tildelinger, søknader til Storlogen om å kunne tildele veteranjuveler, invitasjoner til jubileer etc., bør dette sendes som brev. Mer informasjon vil komme i skriv fra Storlogen.

hjelp av Heroldene SR Paul Støre fra Loge nr. 144 Marmor, SR Trond Andreassen fra vår moderloge nr. 126 Saltdal, SR Torbjørn Strand fra Loge nr. 123 Stella Nova og SR Johan Torstrup fra Loge nr. 106 Bodin i forbindelse med selve seremonien. Det var en vakker seremoni som innviet en like vakker logesal til arbeid for Odd Fellow Ordenen. Orgelet ble profesjonelt traktert av br. Tor Bernhoft fra Loge nr. 68 Landego. I salen var det samlet 107 brødre og søstre med Deputert Stor Sire Ann Evy Aurdal og Distrikts Stor Sire Edv. O.

På Ordenens nye hjemmeside www.oddfellow.no finnes blant annet tilgang til Odd Fellow Utstyrs nye nettbutikk. Her må ID-nr og passord benyttes for å få tilgang. Ditt ID-nr. kan du få av din loges sekretær, eller se i adressefeltet på siste side av De tre kjedeled. Her finner du ditt ID-nr. i Storlogen. Passordet er: f.dag, mnd og år. (eksempel: 01022007)

Storlogen har bevilget kr. 25.000.- til humanitære tiltak i forbindelse med Odd Fellow Sang og Musikkforbunds korfestival i Stavanger.

Kr. 50.000.- er bevilget til Finnmarklogenes Prosjekt Nordvest-Russland.

Opplæring for skattmestere i det nye Focus-program for skattmestere avholdes flere steder rundt i landet i disse dager. Dette er et tilbud til logene som vil kunne gjøre skattmesterarbeidet enklere.

Det er laget en ny Ritualbok for Rebekka leire. Boken er sendt til DSS for utlevering til Rebekkalirene. De gamle skal leveres tilbake.

En revidert Arbeidsritualbok for Rebekkaloger er under arbeid og ventes klar for utsendelse i løpet av våren.

Odd Fellow Ordenens hotellavtale med Rica-kjeden er fornyet for perioden 2007-2008. Dette er noe alle medlemmer av Odd Fellow Ordenen kan benytte seg av, også ved private behov for hotellrom. (Se mer om avtalen på Odd Fellow Ordenens nettavis) www.oddfellow.no klikk på fanen for vår nettavis.

Storlogens Informasjonsnevnd har laget et forslag til hvorledes en Informasjonsaften kan avholdes. Dette blir

sendt samtlige Distrikts Stor Sire og Overmestere innen kort tid.

De danske kjedeledene, som brukes av flere Rebekkasøstre, skal ikke benyttes. Odd Fellow Utstyr arbeider med å fremskaffe korrekte kjedeled.

Det syntes å herske tvil hos noen om Storrepresentantens status. Logene og leirenes Storrepresentanter er ikke en Storembdmann, men en valgt embedsmann i sin respektive loge eller leir. Videre er det tvil om medlemmer som serverer kan benytte insignier/prydelser. Dersom logeantrekk benyttes kan disse benyttes. Dersom annet antrekk benyttes, skal de ikke brukes.

I forbindelse med Rebekkastatusjens 100 års jubileum i 2009 har Stor Sire nedsatt en komité med ansvar for selve arrangementet.

Knut Borgen
Stor Sekretær
knut@oddfellow.no

Dølvik i spissen. Det etterfølgende taffel ble gjennomført i annet leid lokale med 132 gjester. Både mat og drikke var fortreffelig og det innleide personalet gjorde en utmerket jobb. Som br. Olav Eggum repliserte når han holdt Takk-for-maten-talen: «Begrepet Jernbanekafeer har nå fått en helt ny betydning for meg. Alt gikk på skinner og en stor takk til Fauske Jernbanekafe». Loge nr. 144 Marmor og logehuset mottok under taffelet en rekke flotte gaver. Flere av disse er nå med på å utsmykke vårt logehus slik at det fremstår som en eks-

Odd Fellow Ordenens Magasin

klusiv storstue i vårt lokalmiljø. Den 17. januar 2007 holdt Loge nr. 144 Marmor sitt første ordinære logemøte i logesalen. Det var samlet 64 brødre hvorav 25 gjester fra en rekke loger i distriktet med vår DSS Edv. O. Dølvik i spissen. I tillegg hadde vår kjære og spesielle gjest fra Loge nr. 60 Hans Egede på nytt funnet veien til Fauske. Vi ønsker med dette å takke alle de som har bidratt både til det arbeidet som er gjort med selve logehuset og de som bidro i forbindelse med innvielsen den 2. desember både under seremonien og ved taffelet.

Kronikken...

E-posten fra redaktøren av De tre Kjedeled når meg på balkongen utenfor rom 527 på et hotell på en av de kanariske øyene en solfylt dag i januar. Kronikk, ordensrelatert over et bestemt emne på et visst antall tegn til en bestemt dato lyder forespørselen!? Jeg tenker på reglene bak ordet kronikk. Chronos betyr tid, kronologi på gresk. Seriøs behandling av et emne, regler å følge.

Men hvem kan følge regler her mor og jeg sitter og følger med i heftige bølgekast mot land, sus i palmetrær og sol over svart lavasand. Vi som har sett fiskebåter blinke innbilske til oss om natta, vi som har fulgt månesigden liggende på rygg, tynn og gutteaktig helt til den har vokst seg kulerund som en stormaget grosserer. Vi som har sett sola komme opp av havet i purpur og gull?

Vi sukker av velvære over varmen og den blå himmelen dag etter dag, og mor gjentar det daglige spørsmålet: «Kan noen ha det bedre enn oss nå?» Spørsmålet har fått oss til å diskutere hva som er «Det gode liv». Er det aldersbetinget? Ikke i det hele tatt i følge den eldste av oss. Hun påstår at «skinnen bedrar og at 85 er bare et tall, når du forvalter livet som du skal». «Hvis helsa holder, livslysten er til stede og humøret i orden, vil du oppleve at mat og vin enda smaker fortreffelig, at kulturelle opplevelser får deg til å frydes, at en god diskusjon rusker opp i de små grå og at samvær med andre får deg til å bli oppkvikket, oppglødd, inspirert og levende», erklærer hun før hun sparker av seg sandalene og vifter med tærne.

Vi har hatt tilgang til media under oppholdet vårt. Både på godt og ondt, vil jeg si. Når mediestormen rundt en-

Det gode liv

Odd Fellow Ordenens Magasin

kelpersoner har rast på det verste, har det ført til store diskusjoner på vår balkong. En forvillet, men vakker fredsdue ble vettskremt da heftige armbevegelser traff den midt i brystet under en av våre diskusjoner om kjøp av hovedstadsaviser i det hele tatt skulle fortsette å inngå i feriebudsjettet. Vi spurte oss om "ærlighet varer lengst" når media stadig kom med "sannheter" rundt en svært betent sak. Vi lurte på hvor vennligheten, kjærligheten og viljen til løsning lå hos de impliserte parter, og om media rett og slett heller "bensin på bålet" i stedet for "olje på vannet". Diskusjonene våre ble også i overkant opphetet sett i relasjon til våre ulike erfaringer gjennom to lange liv. Både fra våre arbeidsliv, fra arbeid i frivillige organisasjoner og for mitt vedkommende fra et langt Ordensliv.

En utenlandsfødt kvinnelig dramapedagog uttalte i et portrettintervju i vår lokalavis at hun syntes hennes norske elever nesten virket litt komisk naive i sin kommunikasjon til henne, der de ivrige, men pliktskyldigst rekker opp handa hver gang de vil si noe i klassen. Hun trodde ikke hennes franske dramaelever ville fått sagt noe som helst under et slikt regime. Der er klasserommet mer å sammenligne med en sentralbanestasjon i rushtida. Hun savnet litt mer av det franske "passioné" hos sine norske elever. Her

på balkongen har touch av temperamenter under diskusjonene. Da har vi tatt "time out" og gjort våre 100 øvelser i bassenget. Det har avkjølt oss og gjort godt for både hode, skulder, kne og tå.

Vi har oppsummert slik: På tross av faren for overoppheting, er det frie ord en betingelse for det gode liv! Men det må alltid blandes med kjærlighet, respekt for individet og selve livet. - Livet, som kan fare stygt med oss mennesker, skyver oss på seilbrett utfor fosser, eller det smiler til oss og lar oss seile i smult farvann i medgangsbris.

Egen ettertanke har fått meg til å fundere på om vi i logesammenheng kanskje i liten grad dyrker, bruker, utvikler eller liker det frie ord. I vår streben etter å bli fordomsfri og tolerante, vennlige og omtensomme, tør vi kanskje ikke å diskutere noe som helst utenom småting. I frykt for å bli for engasjerte, forsnakke oss, være for ærlige, trække noen på tærne eller ikke følge "logens regler" for meningsutveksling, blir vi tause tilhørere. Da kan logelivet snart bli for forutsigbart, for frisert og lamme gode meningsutvekslinger som yngre logesøsken har, og som vi gamle tradisjonsbærere kan lære noe av. De yngre er i mindre grad

enn oss redde for autoriteter. De har lært seg å argumentere fra de var små, og er kanskje ikke så redde for "å miste ansikt" som vi veteraner i blant kan være. De kan gi gode innspill som inspirerer og gir nytt liv og gnist til fruktbare diskusjoner, som igjen kan føre til handling og positive endringer oss logesøsken imellom.

Kanskje bør vi starte en landsomfatte diskusjon om: "Hvordan skape et godt indre liv i min loge?" Legge ut spørsmål i diskusjonsgrupper, gjerne etter at en ekstern innleder har inspirert oss: "Hva betyr det gode liv i logen for deg? Hvordan får vi til et godt og inkluderende klima i logen? Hva kan jeg bidra med? Hvordan starter vi? Hvordan skal vi måle resultatene? Hvem skal vurdere og evaluere? Når starter vi og skal vi i det hele tatt slutte å evaluere oss selv i spørsmålet om vi har "det gode liv" i logen vår? Vi bør da kunne tørre å bruke litt fransk passioné i logesammenheng, der vi alle er søsken og kan føle oss trygge og hvor vi alle er i den godes tjeneste?"

Med solfylt og søsterlig hilsen
i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Liv Margrete Woll
Eks DSS i distrikt nr 17
Nord-Trøndelag

Reforhandlet hotellavtale

Til orientering kan det meddeles at Odd Fellow Ordenen har inngått ny hotellavtale, for årene 2007/2008 med Rica-kjeden. Ordensmedlemmer kan bestille som følger:

Internett: <http://www.rica.no/booking>

Telefon: Direkte til hotellet eller Rica Corp. ID6600

Service Centre 66 85 45 60

E-post: rica@rica.no

Gjennom reisebyrå: Informer reisebyrået om bokstav/tallkoden: RI2 (ri2)

I tillegg skal en når en bestiller rom på Rica referere til følgende kode:

Lille Kirkestræde 5 i København hvor den første Odd Fellow forening ble stiftet 12. februar 1878.

Mens hele det nordamerikanske kontinent i sin helhet ble underlagt Odd Fellow Ordenen i løpet av en femtiårsperiode, skulle det gå ganske anderledes i Europa.

Spredningen av Odd Fellow Ordenen utenfor USA og Canada hadde små tilløp allerede på 1830-tallet. Med enkeltloger i en rekke land. Den australske Storloge ble instituert i 1868, mens Den europeiske Storloge først kom i 2006.

Det språklige mangfold

Allerede i 1827 ble det instituert en tysktalende loge i Maryland, Lodge no 4 Wilhelm Tell. Når det gjaldt de engelske ritualbøkene, var det blant annet salget av disse til nystartede loger som finansierte Storlogens virksomhet. Storlogens påtok seg også både oversettelse og trykningen av de tyske ritualbøker. Raskt etter dette kom det forslag om ritualer på fransk. Det ble gitt tillatelse til oversettelse, men ikke gitt noen finansiering til trykking. Selv om kildene er uklare, er det åpenbart at ritualene er blitt oversatt til en rekke språk, deriblant spansk, dansk og svensk. Men det har ikke vært slik at alle europeiske språk

Danmark – et brohode til Norden

har vært representert. Vi kjenner ikke til at det har vært norsktalende loger, og vi vet at det ikke fantes ritualer på hollandsk. The First Swedish Lodge ble stiftet i Chicago i 1872 med svensk som arbeidsspråk. Det var i 1918, ved slutten av 1. Verdenskrig, at Den Suverene Storloge gjorde vedtak om at Ordenens offisielle språk er engelsk. Det skapte stor motstand over hele Odd Fellow verdenen. Vedtaket ble annullert i 1928, men da var engelsk som enhetsspråk allerede etablert.

Når nå Ordenen ble spredd, gikk det greit i engelsktalende land som Hawaii, Australia og New Zealand. Men også til andre land kunne de ritualene som var oversatt til andre språk, også benyttes i de nye land.

Slik har det vært blant annet med tysk. Tyske Odd Fellow ritualer hadde man altså hatt i USA siden 1827.

Ordenen kommer til Europa

Det hadde vært gjort en rekke tanker og anstrengelser i tyske miljøer i USA for å komme i gang med Ordensarbeidet i Tyskland. I de amerikanske historiekilder omtaler man ofte strategien med at man måtte få fotfeste i «Det tyske imperium». Men det kom stadig kjelker i veien. Hadde ikke den amerikanske borgerkrig kommet, ville prosessen etter all sannsynlighet ha gått raskere. Og Europa var på det tidspunkt så visst heller ingen «fredens bolig». Den fransk-tyske krig raste i 1870-1871. Men Sovereign Grand Master Elias Driggs Farnsworth lå værfast i London på grunn av krigen, var John F. Morse kommet seg inn i Tyskland.

Med fotfeste i Tyskland

Men midt i krigens tummel, stiftes den første, tyske Odd Fellow loge i Stuttgart. Rapportene gikk ut på av det lettere kunne skje i de sydlige deler av landet. Det var Odd Fellow broren og legen John F. Morse som dro det hele i gang 1. desember 1870 da Würtemberg Loge No. 1 ble stiftet med Otto Schættle som OM. Han var

som ung mann blitt resipert i en loge i Philadelphia. Sammen med ham var også fem andre tyske Odd Fellow brødre som var returnert til Tyskland. Allerede i 1872 fikk man den første Rebekkaloge i Preussen.

Og så gikk det slag i slag. I 1871 kom det ytterligere tre loger, i 1872 syv loger, en leir og den tyske Storloge. Innen 1878 var det femti loger i Tyskland.

Da det skulle stiftes en storloge i 1872, drøftet man inngående på begge sider av Atlanteren om man skulle velge en modell med en tysk Storloge, eller følge den australske modellen fra 1868 med en Uavhengig Storloge for Europa. Man valgte av flere grunner den første modellen. Konsekvensen ble da at hver ny europeisk jurisdiksjon etter hvert fikk sin egen Storloge som kom til å sortere direkte under Den Suverene Storloge i USA. Dette skulle det ikke bli noen forandring på før i august 2006 da den Uavhengige Europeiske Storloge ble opprettet under SGLM.

Schweitz kom i 1872, Polen i 1876, Holland i 1877, Danmark i 1878, Sverige i 1884, Island i 1897 og Norge i 1898. Etter hvert kom også flere land med, men ingen i syd-Europa. I Schweiz fikk man også en meget rask oppblomstring av loger, og etter kort til en egen Storloge. Men Ordenen i Europa kom til å henvende seg til andre befolkningsgrupper enn i det daværende egalitære USA. Sovereign Grand Master Clarence T. Campbell (SGM i 1892-94) sier i sine memoarer at den europeiske gren av Ordenen blir forskjellig fra den amerikanske, nettopp fordi de sosio-økonomiske forholdene for medlemmene er så forskjellige. De utfordringene som amerikanerne hadde løst for medlemmene gjennom forsikringsordninger ved sykdom, arbeidsløshet og død, hadde rikskansler Otto von Bismark løst for tyskerne for lengst. Derfor mente Campbell at når Ordenens rammebetingelser var så forskjellige, måtte Ordenen også tilpasse seg de land den kom til. Med to verdenskriger hvor Europa og USA delvis sto mot hverandre, gjorde det også meget vanskelig å ha noen god kommunikasjon over Atlanteren. Men det ble ikke

noen varig og omfattende vekst eller amerikansk suksess for Ordenen i Europa, med unntak av Norden.

Der går et skille . . .

Ser man på Europakartet med Odd Fellow øyne, ser man at det går et skille gjennom Europa ved Danmark. De Odd Fellow jurisdiksjonene som har hatt suksess i vår verdensdel, er de nordiske. Blant disse teller også Finland med som fikk sin første loge i 1925.

Danmark

Danmark var først ute i 1878. Og også her var det hjemvendte dansker fra USA mer enn påvirkning fra Tyskland som gjorde seg gjeldende. Julius Meyer hadde vært i USA i 11 år da han som 29-åring kom tilbake til Danmark som en relativt erfaren Odd Fellow bror. Han og noen andre startet planlegningen og arbeidet med å stifte en Odd Fellow loge allerede i 1877. Til dette krevdes det en rekke tillatelser, for ikke å snakke om medlemmer. Så begynte jakten etter et tiltrekkelig antall medlemmer som kunne danne basis for en loge. Igjen blir annonser i dagsavisene tatt i bruk. Etter en rekke viderverdigheter, blir Loge nr 1 Danmark med Andreas Ulrik Oxholm Holck som den første Overmester instituert med 30. juni 1878 som formell stiftelsesdag. I løpet av 1882 var det vokst slik i Danmark at man hadde fire Odd Fellow loger, en Rebekkaloge og en Odd Fellow leir. Med det nasjonale ønske om autonomi, ligger det i kortene at en Storloge i Danmark var på beddingen. Allerede i 1884 ble Den Danske Storloge instituert, og med Andreas Holck som Stor Sire. Riktignok brukte man den gangen Stor Mester som tittel.

Sverige

I 1884 var det på gang stiftelser av Odd Fellow loger i Sverige. Nærmere Danmark enn Malmø og Telleborg skal man vanskelig komme. Og det var der det grodde. Vi må regne med at med den begynnende tilbakevandring til Europa av tidligere emigranter

Av Kjell-Henrik Henriksen

til USA, ville det over hele verdensdelen også være Odd Fellows som var vendt tilbake. Vi vet at det var tilfelle i en rekke land. Med inspirasjonen fra Danmark, er det ganske naturlig at dette oppglødet svenskene på sin side. Men det var i hovedsak folk uten tidligere erfaring med Odd fellow Ordenen som sluttet seg til det vi kan kalle broderforeningen i Malmø. Og disse måtte først resiperes før de kunne danne en loge. 29. oktober 1884 reiste førtifem helt uerfarne menn til København og ble resipert i Loge nr. 1 Danmark. Dette må sies å ha vært et bemerkelsesverdig stort antall og en pangstart.

De to, nye svenske logene ble inntil videre langt under den danske jurisdiksjon, og Stor Mester Holck fulgte disse logene med stor oppmerksomhet og kjærlighet. Da den tredje svenske loge kom i 1888, så man raskt et mønster med en svensk Storloge. Men da hadde man i Danmark også drøftet en annen modell, nemlig spørsmålet om en Storloge for hele Scandinavia. Tanken er ikke unaturlig. For på den tiden var den panscandinaviske idé ganske sterkt til stede i hele Norden. Men tradisjonen med nasjonale Storloger vant frem, og Sverige fikk sin storloge i 1895. Men fra institueringen av den tredje Odd Fellow loge, Amicitia, oppsto en merkverdighet. De to første logene lå under den danske jurisdiksjon, mens den tredje sorterte direkte under Den Suverene Storloge i USA. Logene Scania og Amicitia holdt begge til i Malmø. Men forholdet mellom dem var som om de lå i to forskjellige land. Dette løste seg da alt ble samlet under Den Svenske Storloge.

Island

Så var det Island som i 1897 var en del av Danmark. Her ble den første Odd Fellow loge instituert av Stor Sire Petrus Beyer. Og i 1848 fikk Island som egen Storloge. Island er det land i verden som har den største prosent av befolkningen som medlemmer av Odd Fellow Ordenen.

Norge

I 1897 tok den norske frimurer, Gustav Olaus Abrahamsen i Stavanger

kontakt med Ordenen i Danmark. Stor Sire Petrus Beyer hadde tidligere vært i Norge og holdt foredrag. Men turen ble av ham selv karakterisert som mislykket. Den første norske Odd Fellow loge ble stiftet 26. april 1898. Men suksessen skulle vente på seg. Det var heller fare for fiasko. Men langsomt rettet det hele seg, og i 1920 fikk Norge sin egen Storloge. Men også i Norge fikk logene medlemmer fra hjemvendte amerikafarere.

Finland

Sist på den nordiske Odd Fellow stamme kom Finland med. Man kan spore interesse for Ordenen i Finland så langt tilbake som i 1901. I begynnelsen av 1920-årene var det hjemvendte amerikanere som dro i gang arbeidet og startet rekrutteringen. Og i 1925 ble den første finske Odd Fellow loge, Loge nr. 1 Wasa, instituert av den svenske Stor Sire, Bengt J:son Bergqvist. Han var seg helt bevisst at neste skritt måtte være en egen Storloge for Finland. Dette skulle imidlertid ta sin tid. Som et skritt på veien ble Finland i 1937 eget distrikt under Den Svenske Storloge og med sin egen Distriktsdeputerte Stor Sire. I 1970 ble det gjort mer ut av denne ordningen. Finland ble inndelt i fire distrikter.

Og i 1984 ble Finlands Storloge instituert.

I dagens Danmark

Odd Fellow Ordenen i Danmark er den eldste i Norden. Fra den spede begynnelsen i 1878, har Danmark i dag omlag 8 500 brødre og omlag 6 500 søstre fordelt på omlag 200 loger over hele landet. Tatt i betraktning Danmarks geografi, er dette en betydelig tetthet av loger og Ordenshus. Det finnes også 13 leire for søstre og 13 for brødre. I tillegg har den danske jurisdiksjon ansvar for loger både i Spania og Tsjekkia. Danmark og Island har i motsetning til de øvrige nordiske land innført Ordensgrenen Patriachs og Matriarchs Militant.

De grener av Ordenstreet som er vokst ut fra Danmark, er de menst fruktbare i hele Odd Fellow verdenen. Det er både en glede og en forpliktelse.

H.M.M. Kongens nyttårstale 2006

HM Kong Haralds tale ved nyttårsskiftet var meget interessant fra et Odd Fellow perspektiv. Derfor gjengir vi den her til villig studium og ettertanke.

Redaktøren

Julen er blitt festen vi opplever med alle våre fem sanser, - med følelser, med syn og hørsel, og med lukt og smak. Men når vi nå har lagt romjulen bak oss og står på terskelen til et nytt år, oppleves høytiden kanskje også med en sjette sans, nemlig uroen over hva som venter i året som bærer navnet 2007.

Noen starter det nye år med blanke ark. Andre opplever at de tar med seg så mye fra livet som er levd, at arkene allerede er fargelagt. Men forhåpentligvis kjenner de fleste av oss gleden over å få en ny sjanse og er takknemlige for å kunne se frem til nok et nytt år.

Det viktigste for oss alle er å få være seg selv. Vi må våge å snakke sant om våre liv, og vedstå oss både våre skavanker og det vi føler at vi har lykkes med. I vårt moderne velstandssamfunn er det så lett å søke etter det ekstraordinære og stadig måle sitt liv opp mot alle andres. Da er sjansen stor for at man blir skuffet. Kanskje må vi heller holde frem det hverdagslige A4-livet, som det gode liv.

Det er mange som fryser i vår verden i dag. Og det er mange som føler seg som piken med sovelstikkene, som står utenfor og ser inn gjennom vinduet til dem som har det trygt og varmt. Den som opplever å bli ekskludert, kan lett føle seg uønsket. For mange er muligheten til å leve et vanlig, normalt liv, kun en fjern drøm. Dette er en stor utfordring for oss alle. Et sivilisert og humanistisk samfunn står sin prøve i forhold til hvordan man tar seg av de svakeste.

«Her er ditt vern mot vold, her er ditt sverd: troen på livet vårt, menneskets verd», sier Nordahl Grieg, og understreker at alle mennesker er uendelig verdifulle. Ved dette årsskiftet vil

jeg gjerne dvele litt ved nettopp menneskeverdet; hvordan vi tar vare på hverandre og hvordan vi opplever ansvar for fellesskapet.

Rett før jul mottok jeg en invitasjon til å komme på en barnekunstutstilling. I invitasjonen stod det blant annet: «Det flotteste med årets juleutstilling er at overskuddet skal gå til barn som ikke har samme mulighet for å male når de vil, og fyre i peisen når det er kaldt. Alle pengene vi samler inn går til skolegang, mat og klær til arbeidende barn og ungdom i Andesfjellene nord i Peru».

Dessverre var det ingen i Kongefamilien som fikk anledning til å besøke utstillingen, men jeg vil takke disse barna for et flott initiativ. Det gjør godt å motta slike henvendelser og se at noen bryr seg, både om dem som bor i land langt borte og de vi møter i vårt eget nærmiljø.

Forfatteren Inger Elisabeth Hansen sier i et dikt: «Det viser seg at noen i praksis ikke finnes. I praksis faller stadig deler av menneskeheten utenfor». Det er lett å vende seg bort når vi ser at noen har det vondt og sliter med livet sitt. Noen stigmatiseres på grunn av sykdom. Andre holdes utenfor på grunn av hudfarge. For noen har foreldres feilgrep ført til langvarig kamp mot fordommer og fordømmelse. Og for de blant oss med minoritetsbakgrunn har det vært mang en kamp å kjempe mot intoleranse og forakt. Å være annerledes har ikke vært like lett i Norge.

I dag har vi kanskje blitt litt flinkere til å akseptere mangfoldet og innse at vi er forskjellige. Når det kommer til stykket er det mye raushet i det norske folk, og kanskje har vi litt av Marte Svennerud i oss, alle sammen, hun som sa: «Ittno' knussel - je tek

dom alle sju». Noe av det som gjennom årene har gledet meg aller mest, er å se at våre hjelpeorganisasjoner klarer å engasjere stadig nye generasjoner. De fortjener alle vår takk og oppmerksomhet! Under høstens TV-aksjon ble det igjen satt ny innsamlingsrekord, og folk stilte villig opp med bøsser og giverglede. Bildene og reportasjene formidlet sterke inntrykk - om fattigdom, smerte og angst, men de fortalte også om håp.

At det nytter, og at hjelpen når frem, fikk jeg også et klart inntrykk av da jeg tidligere i år besøkte sentrale FN-organisasjoner i Geneve. Norges humanitære bidrag blir lagt merke til, både når det gjelder de økonomiske og menneskelige ressurser. La meg i kveld sende en ekstra hilsen til militære styrker og ansatte i humanitære og kirkelige hjelpeorganisasjoner, som gjør en uvurderlig innsats i fredens, humanismens og menneskeverdet tjeneste rundt omkring i verden.

I en tid som ofte vektlegger det utvendige, og hvor alt skal være effektivt og målbart, kan man lett miste av syne det enkelte menneskes selvstendige verdi; - den verdi vi har, nettopp fordi det er mennesker vi er, - dette stjerneskudd i skaperverket, denne ubegripelige forening av fysiske lover og sjelens mysterium. Dette har vi felles - alle mennesker på kloden. Og vi deler vissheten om at det finnes bare en av hver, at hver enkelt av oss er enstående. Vi finnes kun i ett eksemplar, - og vi kan ikke erstattes.

Kanskje må vi iblant minne hverandre om denne grunnleggende sannheten. For det er vel slik at det gjerne er vinnerne som får oppmerksomheten, mens de svake lett blir oversett. Så er det kanskje de som slår blikket ned, som mest behøver å bli sett.

Årets fredsprisvinner Muhammad Yunus har vært en pioner når det gjelder å fremheve at hvert enkelt menneske har både potensial og rett til et verdig liv. Hans ide om å bidra til utvikling nedenfra, har bidratt til å fremme både demokrati og menneskerettigheter. Hans langsiktige visjon er å avskaffe fattigdom i verden. Men

fortsatt er det slik at noen har mye og andre har lite av det vi trenger for å leve et verdig liv. Derfor er det viktig at vi prøver å dele godene på en mer rettferdig måte. I dag har vi reelle muligheter til å løse verdens fattigdomsproblemer i vår egen tid, dersom vi står sammen og organiserer arbeidet på riktig måte. Dette er en mulighet vi ikke må kaste bort.

For årets fredsprisvinner har det også vært viktig å understreke betydningen av håp, både når man står overfor den barske virkeligheten i egne individuelle liv og i globale forhold. Gjennom håp kan en bedre fremtid bli bygget.

Håpet om menneskeverd og et anstendig liv var også avgjørende for nordmenn som stod vakt om viktige samfunnsverdier under Den andre verdenskrig. Sist sommer ble Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter åpnet på Gimle. Et hovedkvarter for brune krefter er blitt rammen om minner vi ikke må glemme, og som viser, på sitt paradoksale vis, de gode krefters seier. Det begynner å tynges i rekken av førstehånds vitner fra dødsleirene. Derfor er dette sentret viktig som en fremtidig påminnelse om at det usannsynlige faktisk kan skje, og at de verdier som gjør livet verdt å leve, må gis et bevisst vern.

Kaster vi lys over fortidens tragedier, kan vi også hindre at de gjentar seg. Derfor må vi lytte til de stemmer blant oss som husker, og som er villige til å fortelle også om de mørke sider i vår historie. De er tidsvitner, som løfter blikket opp over egne lidelser og taler om betydningen av engasjement og ansvar, om fravær av hat, og om ikke å generalisere om nasjoner og folkegrupper. Skildringene dirrer av moralsk kraft - og viser at lidelse som var ment å fornedre, også kan lutre og foredle.

Det er en del av vår historie at brudd på menneskerettigheter ofte begås to ganger. Først ved selve ugjering og dernest ved glemsel rundt den. Verden skjuler i dag mange glemt tragedier. Det er denne glemsel som må avdekkes, slik at vi ser fortiden i

øyene, lærer av den og på den måten hindrer nye overgrep.

Både som et folk og som individer trenger vi å ivareta vår samvittighet. Vi har behov for bevisste samfunnsborgere i alle aldre, som tar ansvar for mer enn bare seg selv og sitt eget. Jeg blir alltid glad når jeg møter unge, engasjerte mennesker. Deres sterke meninger og klare uttalelser smitter. Og kanskje er det nettopp de unges glød og iver som bringer vårt samfunn fremover. Edvard Grieg, som vi behørig skal feire neste år, sier noen kloke ord om det: «Ja, er det noen som har rett, er det ungdommen. Og jeg vil si mer; jeg vil si at kun den har rett. Vil vi altså ha rett til livet, må vi forplikte oss til å føle ungt.» sier Grieg.

Noe av det mange unge mennesker reagerer på, er urettferdigheten i samfunnet. I nyhetene hører vi at juks, korrupsjon og uærlighet brer om seg. Enkeltpersoner tilraner seg fellesskapets midler, og jaget etter kortsiktig gevinst gjør at enkelte ikke skyr noen midler for å nå sine mål. Noe av det som er mest nedslående, er voksne som gjør barn til lovbrutere. Kanskje har vi også i Norge mistet noe av vår uskyld, og kanskje trenger vi en ny moralsk bevissthet. Vi må nemlig ikke, verken som folk eller som enkeltindivider miste av syne forskjellen mellom rett og galt.

Det norske folk har tidligere opplevd fremgang ved å løfte i flokk. Derfor er det ekstra skuffende når noen bryter spilleregler som er nedarvet gjennom generasjoner. Det moderne demokrati bygger på forestillingen om at vi både skal bidra og ta i mot. For å nyte, må vi også yte. Det gode liv ligger i det forpliktende samspillet mellom den enkelte og samfunnet. Vi lever i et fellesskap som skal ta vare på oss, men som også må stille krav. Dette er noe som må læres tidlig.

«Steg for steg» heter et undervisningsopplegg som allerede er i bruk ved flere barnehager og grunnskoler i landet. Ett av målene er å lære barn hvordan man oppfører seg overfor andre barn. Jeg er imponert over det

arbeidet som legges ned rundt omkring på våre skoler når det gjelder å skape gode holdninger. Men hovedansvaret for barns oppdragelse ligger hos foreldrene. Inntrykkene barna sitter igjen med, både fra hjem og skole, former den karakter som ikke står i noe vitnemål, men som handler om grensesetting og omtanke for andre.

Som mennesker kan vi løfte hverandre - og vi kan knuse hverandre. - Dette utfordrer oss også i vår nye, flerkulturelle virkelighet. Vi har ikke lov til å møte mennesker med nedlatenhet og forakt. Håpet om et bedre liv er drivkraften til mange som søker til vårt land fra deler av verden hvor livsrommet er trangere. Fellesskapet mellom land er tettere enn noen gang tidligere, og mennesker reiser fritt over landegrensene. De som kommer til Norge, bringer med seg sine verdier og lengsler, og de tilbyr sin arbeidskraft. Det er ikke bare nye hender til arbeidslivet vi tar i mot, - det er hele mennesket, i sin rikdom og sårbarhet. Det er derfor vår personlige utfordring å møte med respekt det som er fremmedartet og uvant, - og det er vår oppgave som samfunn å ta imot de som kommer på en ordentlig måte.

Å møte en annen med respekt, er å lytte til en tanke og ta imot et hjerte - og trå varsomt i ukjent terreng. Kanskje er vi nødt til å mobilisere sterkere for verdier som løfter frem god, gammeldags folkeskikk, vennlighet og nestekjærlighet. Dannelse og klokskap bygger ikke på lettvinnt kunnskap og kan ikke pugges. Det må læres gjennom erfaring og gjennom gode eksempler og forbilder.

I natt er det nyttårsnatt. Vinterhimmelen over våre liv er overstrødd med stjerner. Og som det heter i sangen:

Hver dag er en sjelden gave, en skinnende mulighet.

Og samtidig:
Hver dag er igjen et ansvar, et stort og alvorlig krav,

Hver aften står hvite stjerner og spør deg om hva du gav?

Godt Nytt År!

Loge nr. 51 Folden 50 år

I tiden etter 2. verdenskrig hadde Odd Fellow Ordenen stor vekst i vårt land, således også i Moss. Her ble arbeidet med Ordenens styrkelse og utbredelse ved flere anledninger drøftet av logebrødre i Loge nr. 18 Varna. Resultatet ble at det ble startet en broderforening 2. september 1954. Arbeidet i broderforeningen ble båret frem i samarbeidets ånd. Medlemstallet økte raskt, og det mål som foreningen hadde satt seg – å danne grunnlaget for en ny Odd Fellow loge – ble en realitet. Loge nr. 18 Varna ble den nye logens moderloge.

Logen måtte ha et navn. Etter forslag fra broderforeningens medlemmer, samlet en seg om navnet Folden som er utledet av det gamle navnet på Oslofjorden: Foldenfjord.

Den 7. februar 1957 fant institueringen av loge nr. 51 Folden sted i logelokalene i Moss Hotell. Den høytidsstemte seremoni ble ledet av Stor Sire Ola Hallan.

Ordenslokalene

De første årene etter stiftelsen ble logemøtene holdt i lokaler leid i Moss Hotell.

Etter hvert ble det et ønske blant logene i Moss om å få et eget ordenshus.

I 1957 gikk Mosselogene sammen med Moss Handelsstand om å oppføre

et større bygg i Dronningensgt. 27 med en halvpart hver. 3. etasje skulle disponeres av Moss Handelsstands Forening og 4. etasje av Mosselogene.

Den 31. oktober 1960 er en merkedag i Mosselogenes historie. Da ble de nye ordenslokalene i Dronningensgt. 27 innviet.

Vi har fått en vakker logesal med buet himling, og stjernehimlen ble montert på dugnad i 1990.

Logearbeidet

Logearbeidet har vært utført med stil og verdighet på våre møter, og alltid i henhold til gjeldende ritualer. Også ettermøtene, klubbafetener og andre sosiale arrangementer har vært rike og oppmuntrende, med nye og gode idéer til ettertanke og vekst for det åpne

sinn. Det er vanskelig å forestille seg logemøter uten sang og musikk. I så måte har vår loge vært beriket til fulle gjennom lang og trofast tjeneste av våre organister og vår sanger. I et samfunn hvor det ofte er vanskelig å få valgt tillitsmenn/kvinner, er vi heldig i Loge Folden. Her er det ingen problemer med å få valgt embedsmenn!

Medlemsutvikling

Ved starten var 31 brødre tilsluttet logen. I 1997 hele 134 aktive brødre.

Dette førte til at det ble aktuelt å starte en ny loge i Moss, og loge Folden sa seg villig til å være moderloge.

Arbeidet munnet ut i at en ny loge - Loge nr. 138 Christian Frederik - ble stiftet i Moss 25. november 2000. Dette førte til en naturlig avskalling fra vår loge, og i dag er vi 111 brødre.

For øvrig står Odd Fellow Ordenen sterkt i Moss. Vi har oppfylt Storlogens visjon om at 1% av befolkningen bør være medlemmer i en Odd Fellow loge.

Humanitært arbeid

Gjennom årene er det gitt betydelig økonomisk støtte til vårt utadvendte sosiale og humanitære arbeid, og mange av brødrene har ytt en stor personlig innsats i forbindelse med Ordenens landssaker og andre offentlige aksjoner for innsamling av midler til ulike sosiale formål og organisasjoner. F eks gjorde vår Loge en stor innsats i forbindelse med innsamlingen til Ordenens «Landssak 2003» SOS-barnebyer, San Vicente i El Salvador.

På det lokale plan har vårt humanitære arbeid vært kanalisert gjennom Frelsesarméen og Varmestua, men det har også vært gitt støtte til enkeltpersoner og ulike institusjoner.

Lokalt har det vært et fruktbart sosialt samarbeid med Rebekkaloger og Odd Fellow loger.

Aktuelle saker

Loge Folden utgir sitt eget medlemsblad «Bindeleddet».

En egen matrikkel over Loge Foldens medlemmer er utarbeidet.

Loge nr. 37 Pontus Wikner i Uddevalla er vår vennskapsloge i Sverige.

Samarbeidet mellom logene i Moss er godt, f.eks.:

Felles sangkor
Seniortreff en gang i måneden.
Felles kirkegang i forskjellige kirker i Mosseregionen.

Sameiet Odd Fellow Fondet gir av overskuddet til humanitære og/eller kulturelle formål i regionen.

Husselskapet AS hvor et felles styre ivaretar forvaltningen av ordenslokalene.

Nøyaktig på dagen 50 år etter insti-

tueringen feiret Loge nr. 51 Folden sitt 50 års jubileum onsdag 7. februar 2007. Det var 80 gjester og brødre til stede.

Storlogen var representert med Stor Sekretær Knut Borgen, Distriktsråd 7 ved DSS Paul J. Narum og Leir nr. 7 ved HP Per Widnes. Dessuten møtte alle OM fra Distriktets loger og ikke minst 3 brødre fra vår vennskapsloge Pontus Wikner fra Uddevalla.

50 års jubiléet ble innledet med Festloge i vår vakre, pyntede logesal. Festlogen ble gjennomført med stil og verdighet. Br. OM leste en glimrende prolog, som han selv hadde forfattet, hvor han tok for seg logens historie, utvikling og fremtid. Møtet ble forskjønnert med vakker sang av Sofie Bjerketvedt.

Festmiddagen ble så inntatt i Restaurant Chagall i bygningens 2. etasje. Kveldens toastmaster var Eks. Storrepr. Erik Lauritsen som ledet festmåltidet på en verdig og humorfylt måte. På oppfordring fra Stor Sekretær ble det utbrakt en skål for Kong Harald den 5. Deretter ble kongesangen sunget. På vegne av brødrene i Loge Folden, overrakte Storrepr. Knut Bakke et OM-kjede i sølv til Logen som han bledde OM Tor Bjerketvedt med. Et nydelig kjede laget av en lokal gullsmed i Moss.

I forbindelse med 50 års jubiléet ønsket Logen å gi en gave på kr. 25 000,- til en mottaker i nærmiljøet. Valget falt på «Krisesenteret i Moss» hvor midlene spesielt ble øremerket til velferdstiltak for barna – gi barna en bedre hverdag.

Det var mange taler, sanger, og gaveoverrekkelser, bl.a. hilste Stor Sekretær fra Stor Sire og han refererte fra gamle skriv som han hadde funnet i Storlogens arkiv. Mange nye opplysninger kom frem om Loge Foldens tilblivelse.

Han ga videre honnør til Loge Folden for stor aktivitet, og for en fint gjennomført festloge. Stor Sekretær overrakte deretter en plakett som gave fra Storlogen.

Til slutt takket OM for alle gavene og pene ord, og overrakte deretter blomster til Logens tre 50 års-Veteraner med takk for stor innsats gjennom alle år.

Feiringen fortsatte deretter i Odd Fellows selskapslokaler med kaffe, kaker og forfriskninger. En 50 års markering som Loge Folden kan være

22 Dette brenner jeg for!

Loge nr. 15 Kongshaug stiftet i 1926, hadde som en av sine oppgaver å lindre noe av nøden som var i nærmiljøet.

Jeg ble innviet i Logen i 1964, og fant stor inspirasjon i et vers av vår logesang der det står;

Det skal egge frem vårt kall: «Fred å sprede, lindre savn, trøste, elske, være sann. Signe du vår streben Gud! La oss dra i verden ut som en god samaritan»!

Rundt 1972-75 var det diskusjon om Logens humanitære virksomhet og oppgaver som kunne aktivisere brødrene. Jeg hadde fattet stor interesse for SOS-barnebyer. Deres filosofi ville passe utmerket inn i Logens og Ordenens humanitære arbeid.

Budordet vårt om «å oppdra de foreldreløse» stod sterkt i så måte. Jeg foreslo i 1975 at vi skulle påta oss et fadderskap, og det fikk vi. Snart fikk vi flere, men det var røster som mente vi påtok oss for store forpliktelser.

I 1977 skrev jeg om SOS i Odd Fellow Bladet. Jeg hadde erfart at Storlogen hadde påtatt seg fadderskap. Jeg hadde en idé som hadde brent lenge, om en innsamling i regi

av Storlogen for å reise familiehus i en planlagt SOS-by. Forslaget ble fremmet til behandling på Storlogemøte, men der ble det ikke gitt oppmerksomhet. Det skulle gå mange år til Landssaken så dagens lys i 2003.

Hos meg brant ilden videre selv om det ikke alltid var lett å vinne gehør for aktiv innsats, men arbeidet fikk dog en utvikling. I 1989 ble det vedtatt «Vedtekter for Logens Fond for SOS-barnebyer», og ble godkjent av Stor Sire.

Jeg mente vi burde synliggjøre oss mer så vi samtidig fikk PR for en sak. Etter en samtale og forslag godkjente Stor Sire Johan Krohn i 1992 en utadventd lokal aksjon for å skaffe midler til et familiehus i SOS-byen som skulle bygges i Latvia. Vi fikk da med Loge Færder og Rebekkaloge Verdande i prosjektet, og for første gang opererte vi på stands ute i byen. Det ble en suksess. Gjett om jeg var stolt på Ordenens vegne!

Ved markering av Ordenens 100-års jubileum i 1998 ble en lignende felles aksjon etablert der alle Rebekka- og Odd Fellow Loger i Vestfold deltok på stands i byene med utlodning og salg av Andelsbevis til inntekt for et SOS-Sosialsenter i Addis Abeba.

Jeg fikk gleden av å være leder for begge disse aksjoner.

I 1998 startet Logen med salg av gassballonger 17. mai og innsats med

Lirekasse på Handelsdager til inntekt for SOS. Dette har resultert i kr. 650 000,- i tillegg til at vi har bygget opp et fond på kr. 135 000,- for å sikre langsiktige bidrag til SOS. Vår innsats har skapt positiv reaksjon og gode ord.

Så har vi solskinnshistorie om en 75-årig bondemann, som hvert år siden 2002 har betrodd oss å selge bjørkeved til inntekt for SOS. Han hogger og deler opp veden. Vi pakker i sekker, annonserer, selger og leverer til kunder som synes tiltaket er fint. Til sammen har dette resultert i kr. 199 000,- i tillegg til det som er nevnt foran.

Selvfølgelig var vi også sterkt med under Landssaken i 2003 for SOS, og har fadderbarn i SOS-byen San Vicente.

På privat basis har jeg fått anledning til å besøke SOS-barnebyer rundt omkring i verden, hvilket har gitt gode minner og inntrykk som har varmet og ikke minst gitt inspirasjon. Midler blir brukt nøkternt med god planlegging og kontroll for medarbeidere og glade barn. Det nytter!

Jeg håper det er brødre som er villig til å bære dette verdifulle arbeid videre. Vi kan ikke hjelpe alle, men alle kan hjelpe noen. Jeg vil brenne videre så lenge jeg kan.

Så ut venn, så ut det beste som du eier!

Eks. OM Birger Bugge Vabog

Stor Sekretær Tove Aalborg

Jeg er Tove Aalborg, hjemmehørende i Nord-Odal, medlem av Rebekkaloge nr. 49 Ad Astra på Kongsvinger, valgt til Stor Sekretær på Storlogemøtet i 2005.

Gjennom mitt logeliv har jeg i likhet med alle andre, lært at NEI sier en ikke når en blir bedt om å gjøre en oppgave. Følgelig måtte en ta den utfordringen som ligger i å være Storebedsmann.

Min erfaring er at vi aldri helt ut vet hva vi sier ja til!

Så – hva ligger det i å være Stor Sekretær?

Embedspliktene finner vi i Lov for Den Uavhengige Norske Storloge:

- Være ansvarlig for at forhandlingsprotokoller i storlogemøter og Storebedsmannsmøter blir riktig ført
- Medunderskrive alle Ordensmessige skrivelser
- Gjennomgå Ordenshetenes årsberetning og følge opp det statistiske materialet knyttet til disse
- Ansvarlig for at Ordenens administrative systemer og rutiner følges opp og utvikles
- Ansvarlig for veiledning og oppfølging av sekretærer i loger og leire
- Delta aktivt i Ordenens medisinske fonds
- Lede Storlogens Ungdomsutvalg inklusive UNP

Dette er rammen rundt det arbeidet vi to Stor Sekretærer skal utføre. Bror Stor Sekretær har ansvar for fondene og jeg for Ungdomsutvalget. De andre oppgavene fordeler vi ved samarbeid underveis. Vi har også et nært samarbeid med de ansatte i Ordenskanselliet. De er til uvurderlig hjelp både for

dere og oss. Jeg prøver å ha to vanlige dager i uken på kontoret dersom det ikke er møter eller reiser.

Dagen starter med gjennomgang av det som ligger i posthylla: brev/skriv som har kommet, skriv som skal underskrives, sendes ut og arkiveres, meldinger som må gås igjennom. Mailen er det neste som sjekkes, og der er det alltid henvendelser som krever svar. Innimellom kan det være telefonhenvendelser som også skal besvares. Mesteparten av tiden frem til lunsj går med til rutinemessige saker. Etter lunsj kan tiden brukes til arbeider som er i gang: samarbeid med Stor Sire om endringer i Sirkulærene, redaksjonelle endringer av Rebekkaritualene eller spørsmål som har dukket opp.

Neste arbeidsdag kombinerer jeg kanskje med et møte. Rutinene først, forberedelse til møtet og så selve møtet, som kan være Ungdomsutvalget.

Det er en aktiv og fin gruppe å jobbe sammen med. Vi har ansvaret for gjennomføringen av UNP (United Pilgrimage for Youth), noe vi bruker en god del tid på. Vi har også hatt ansvar for Avgangsundersøkelsen, men den hører ikke naturlig under oss, og er flyttet over til de Dep. Stor Sire.

Vi er i stedet igang med å utarbeide en Ungdomsundersøkelse som skal omfatte alle under 38 år i Ordenen. Vi ser dette som en del av Ordenens arbeid med styrkelse og ekspansjon. Som leder av Ungdomsutvalget, deltar jeg årlig på møtet i European Youth Committee, hvor saker relatert til yngre medlemmer og ungdom blir diskutert.

En gang pr. mnd. har vi kollegimøte som krever både for og etterarbeid. Vi samarbeider godt, og det er spennende å få lov til å være med å legge planer og legge tilrette for alt arbeid i

Ordenen vår. I disse møtene fordeler vi også representasjonsoppgavene rundt om i landet: Instituering av loger og leire, jubilee, Veteranjuveler og instruksjon av embedsmenn. Noen ganger skal vi reise flere, andre ganger holder det med en av oss.

Oppgavene er mange, men de kan sammenfattes i at vi skal legge til rette for at enhetene har gode verktøy for sitt arbeid, og vi skal se til at likheten i det rituelle arbeidet bevares. Da blir kursing av embedsmenn en viktig oppgave, og vi legger opp til at alle distrikter skal få besøk av Storebedsmenn.

Møter og fortløpende arbeid tar ofte så mye tid at oppgaver vi har ment å få ferdig, tar for lang tid. (Manual for Distrikt Stor Sire som et godt eksempel!)

De lovfestede pliktene står fast, men det daglige arbeidet må oppleves og gir et bredere bilde av Storsekretærens arbeidsområder. Jeg stortrives i miljøet og med arbeidet, men det er for meg et tankekors at jeg ikke ville hatt mulighet til å ta på meg dette i min yrkesaktive periode. Har vi laget en styringsmodell som gjør oss avhengige av tidligpensjonistene? Det kan man jo reflektere over!

Jeg satt i sin tid i Likestillingsutvalget og var slik med på å utvikle den modellen vi nå styres etter. Vi var forberedt på at vi ville trenge tid for å få alt til å fungere. Vi er nå inne i andre embedsperiode, og slik jeg opplever det, har vi oppnådd mye og ting er i ferd med å falle på plass. Det betyr ikke at vi skal slå oss til ro for all fremtid, men vi har et godt grunnlag å bygge videre på.

Tanker om vår hverdag som Odd Fellows

Ved flere anledninger, og gjerne i festlige sammenhenger, trekker vi frem de tanker som er fundamentale for Odd Fellow Ordenens etikk og idégrunnlag slik det blant annet er synliggjort i

- våre budord
- ordenens formål
- Den Gyldne Leveregel

I slike festlige sammenhenger blir det gjerne brukt formulering som at det gjelder for «alle folkeslag». De gis dermed en slik omfattende ramme og nedslagsfelt at hver enkelt av oss vanskelig kan påta seg ansvaret for gjennomføringen og for sluttresultatet. La oss derfor se på noe som for de fleste er langt mer oversiktlig, og det er den enkeltes familie, loge, vennekrets, kolleger, naboer og dem vi møter i arbeidslivet, kort sagt vår vanlige hverdag.

Fra hver logekveld burde vi ta med oss hjem i tankene stykker fra våre ritualer og fra Odd Fellow Ordenens etikk og idegrunnlag. Spørsmålet blir så:

Tar vi dette med oss hjem for å la det bestemme vår væremåte i vår omgangskrets, eller forlater vi det i det øyeblikk vi åpner døra for å gå hjem. Det er nok mange av oss som ikke lar de ord vi hørte på logemøtet få prege vår hverdag og dermed gi oss de kjennetegn som synliggjør en Odd Fellow. Men en slik handlemåte er vel ikke forenlig med Ordenslivets intensjoner?

I egen loge har jeg noen ganger, både i klartekst og også noe mer tilslørte former møtt utsagnet: «Det blir for lite hjelp til de trengende».

Jeg har oppfattet dette som en kritikk av at logen i for stor grad prioriterer det interne sosiale fellesskapet på bekostning av det utadvendte arbeid. I varierende grad kan vel dette være tilfelle i alle loger. Disse to aktivitetsområdene bør ikke gjensidig utelukke hverandre, men heller understøtte hverandre. Hvis vi lar være å ta med oss ut i hverdagen de tanker og påbud som bør kjennetegne en Odd Fellow, lar vi også være å fortelle hva Odd Fellow Ordenen står for. På den annen side må vi vokte oss vel for ikke å opptre som hiin beryktede fariseer, som var overbevist om at han var bedre enn andre.

Vår adferd må være slik at det øker en ekte tiltro og tillit til vår Orden. Jeg har noen ganger registrert signaler som kan tyde på at det skjer et etisk forfall i samfunnet. Dette angår og rammer oss alle. I henhold til hva Odd Fellow Or-

dene står for skal vi ikke la en slik utvikling skje uten at vi reagerer. De løfter vi har gitt, forplikter oss til å løfte en advarende finger og deretter gi våre bidrag til tiltak som kan stoppe og snu denne utvikling.

Med over 23 000 medlemmer i Norge må vi kunne betraktes som en slagkraftig verdikommisjon. Om vi ville gå ut med vårt syn på hvordan etiske verdier skal forvaltes, tror jeg at dette ville bli tydelig registrert.

Korttidsaksjoner av begrenset varighet har jeg liten tro på. Derimot har jeg en langt sterkere tro på en kontinuerlig opptreden av hver enkelt av oss. Vi må leve ut det vi har lært, med våre idealer og med Odd Fellow Ordenens bærende grunnlag og ideer.

Det er ikke tilstrekkelig for et Ordensmedlem å betrakte Ordensetikken som noe teoretisk. Det er viktig at vi får en livsførsel som preger vårt daglige virke. Dette bringer tankene til de utsagn som kommer frem i Ordenens formålsbeskrivelse hvor det heter at vi må lære at ord ikke er nok, men at disse lærdommer må omsettes i handling for at hver enkelt etter evne kan bidra til menneskenes forbedring.

Ordensøstre og brødre er og skal være Ordenens ambasadører. Der hvor vi møter mennesker, i hjemmet, på gaten, i logen, på arbeidsplassen, må dette komme til syne i vår holdning og opptreden.

Da blir spørsmålet: «Hva kan hver enkelt av oss gjøre for å bidra til å nå de høye mål som Odd Fellow Ordenen stiller opp for oss?»

Dette er et omfattende spørsmål som kanskje best kan brytes ned til flere delspørsmål. Det vil gi en bedre oversikt, og det vil nok være lettere å finne svar på disse.

I Storlogens Handlingsplaner er det i de senere år synlig-

gjøring, rekruttering og ekspansjon gitt en fremtredende plass. Disse forhold er meget tett forbundet med de tanker som danner grunnlaget spørsmålet om hvordan vi virkeliggjør Ordenens idégrunnlag. Vi synliggjør, rekrutterer og ekspanderer nettopp for å virkeliggjøre vår Ordens verdier. Vekst og utvikling uten et slikt perspektiv er rent ut sagt meningsløst.

Derfor må dette perspektivet hele tiden holdes levende og varmt både i loger, leire og i distriktene. Men uan-

sett hva vi klarer å få til gjennom våre styrende organer og gjennom kollektive tiltak, blir den kontinuerlige påvirkning i samfunnet gjennom den enkelte søster og brors adferd det som vil avgjøre om Ordenen lykkes eller ikke.

23.000 mennesker som daglig er i alle deler av vårt samfunn med en adferd og handlingsmønstre i samsvar med Ordenens etikk, vil være et vesentlig bidrag til å gjøre vårt samfunn bedre og mer menneskekjærlig.

Fra Ordenens formål:
«... og lære dem at ord ikke er nok, men at disse lærdommer må omsettes i handling...»

Hva kan man lære av gjess...

Når hver fugl slår med vingene sine, skapes en oppdrift for den neste fuglen. Ved å fly i V-formasjon, får hele flokken 71% større flykapasitet enn hvis en fugl flyr alene. Folk som deler en felles retning

og har en følelse av fellesskap, kan raskere og lettere komme dit de ønsker, fordi de hviler på hverandres tillit. Når en gås faller ut av formasjonen, føler den straks dragsuget og motstanden ved å prøve å fly alene, og kom-

mer seg raskt tilbake til formasjonen for å ta del i fordelene av kraften som ligger i oppdriften av fuglen som ligger foran. Hvis vi hadde like mye vett som en gås, ville vi holdt oss i formasjon med dem som er ledere, dit vi ønsket å dra, og være villige til å mota deres hjelp på samme måte som vi selv ville hjulpet andre.

Når ledergås blir trett, trekker den seg tilbake i formasjonen og en annen gås overtar ledelsen. Det lønner seg å ta hver sin omgang i det harde arbeidet det er å lede en flokk. Det er med folk som med gjess, vi er gjensidig avhengige av hverandre.

Gjessene bakover i formasjonen kommer med oppmuntrende lyder til de foran, for at de skal holde tempoet oppe. Vi bør forsikre oss om at våre tilrop fra sidelinja er oppmuntrende, og ikke noe annet.

Når en gås blir dårlig, såret eller skutt ned, forlater to andre gjess også formasjonen og følger den syke ned for å hjelpe og beskytte den. De blir hos den til den er frisk nok til å fly igjen eller dør. Så drar de ut på egen hånd, med en annen formasjon, eller de tar igjen den gamle flokken sin.

Hvis vi alle var like kloke som gjessene, ville vi også støttet hverandre i vanskelige perioder – og i gode og sterke perioder.

PS. Var det noen som nevnte: Å være dum som en gås?

Tekst: Milton Olsen.

Rebekkadistrikt nr. 22 er etablert

Tirsdag 5. desember 2006 vil stå som en merkedag for Rebekkasøstrene i Aust-Agder.

Da ble Aust-Agder skilt ut fra Vest-Agder distrikt nr. 14 og ble eget distrikt.

Ønsket om deling har vært til stede lenge, og alle impliserte ser dette som en styrkning av Ordensarbeidet i Agder. Nå kan hvert av de delte distriktene konsentrere seg om vekst og utvikling i hver sin del av området.

Kari Elisabeth Rose ble det nye distriktets første Deputert Stor Sire.

Stor Sekretær Tove Aalborg foretok innsettelsen av den nye DSS med Stor Kapellan Selle Marie Hornstvedt som fungerende Stor Marsjall og Distrikts Stor Sire Ellen Birkeland som fungerende Eks. HM.

På bilder er fra venstre HM i Rebakkaleir 22 Viljen Ingeborg Baust, DSS i distr.14 Vest-Agder Ellen Birkeland, Nye DSS i distr.22 Aust-Agder Kari Elisabeth Rose, Stor Sekretær Tove Aalborg og Stor Kapellan Selle Marie Hornstvedt.

len Birkeland som fungerende Eks. HM.

Distrikt 22 består av Rebekkalogene

- nr. 51 Fortuna

- nr. 93 Kaprifol
- nr. 104 Måken
- nr. 116 Navigare
- Rebekkaleir nr. 22 Viljen

Storlogens Heders-tegn til Eks OM Evy Wold

Den 13. september 2006 ble Eks OM Evy Wold, Rebekkaloge nr. 90 Hannah tildelt Storlogens Hederstegn av DSS Toril Grundtvig Skougaard. Det var en stor og høytidelig aften både for Eks OM Evy Wold og for Loge Hannah. Det samme var det for hennes datter som for anledningen ble «smuglet» til Ski og inn i logesalen.

Evy Wold ble innviet i Ordenen 16.09.74 i Rebekkaloge nr. 47 Victoria, ble overført til Rebekkaloge nr. 20 Märtha og videre til Rebekkaloge nr. 67 Cordelia den 03.09.83.

Hun var medlem av Follo Rebekkaforening og chartermedlem i Rebekkaloge nr. 90 Hannah, som ble instituert 17.11.90, og her ble hun logens første Eks OM.

Fra dannelsen av Rebekkaforeningen 15.02.88 og fram til dags dato har Eks OM Evy Wold ydet en helt ekstraordinær og uvurder-

lig innsats for sin loge. I tiden fram til institueringen sydde hun samtlige drakter, kapper og regalier. Hun sørget i tillegg for anskaffelse av alt nødvendig materiell og rekvisitter i et hyppig og nært samarbeide med Storlogen. Da Ordenshuset på Ski ble ombygget i 1999 – 2000 var hun en nøkkelperson ved valget av farger og innredning og hun har sydd samtlige av husets gardiner. Hun var også en sentral person ved innredningen av logesal, forværelse og sekretærom.

Det er flere enn Rebekkaloge nr. 90 Hannah som har hatt glede og nytte av Evy Wolds arbeidsglede og store engasjement for Ordenen. Flere av logene i Oslo, Ski, Horten, Lødingen og Bergen har mottatt hennes hjelp ved anskaffelse av drakter, regalier og annet utstyr. Det samme gjelder Leirinstitusjonen.

Evy Wold var drivkraften bak oppstarten og gjennomføringen av Rebekkaloge nr. 90 Hannahs Lovringer. Til enhver tid er det fra 1 – 3 Lovringer i arbeid. Disse har vært svært viktige og nyttige spe-

Eks OM Evy Wold og DSS Toril Grundtvig Skougaard, førstnevnte med det synlige beviset på et langt og godt meritert logeliv.

sielt for logens nye søstre, men også «gamle» søstre har stor glede av Lovringene. Eks OM Evy Wold er en logesøster med et engasjement og en arbeidsinnsats langt ut over det vanlige – noe hun ikke har redusert på enda – til tross for at hun fylte 80 år i september 2006.

Rebekkaloge nr. 90 Hannah gratulerer og ønsker mange gode logear fremover.

Ny Rebekkaforening i Harstad

Den 9. september 2005 ble Harstad Rebekkaforening stiftet. Stiftelsesmøtet fant sted i Ordenens lokaler i Odd Fellow Gården i Harstad. Det var femti Rebekkasøstre til stede fra både Distrikt 9 og Distrikt 24. Det er Rebekkaloge nr. 81 Gjertrud Rask som er moderloge for den nye Rebekkaforeningen.

DSS Gunhild D. Olsen ledet den høytidelige stiftelsesceremonien og ønsket alle velkommen til møtet. Etter dette ble de valgte styremedlemmer innsatt i sine verv. Styrets sammensetning er:

- Formann Anny Berntsen
- Viseformann Torlaug Karlsen
- Sekretær Solveig Ytterstad
- Kasserer Gerd Lund
- Arkivar Judit Olsen

DSS Gunhild D. Olsen erklærte så Harstad Rebekkaforening for lovlig stiftet og overlot forsetet til den nyvalgte formann, Anny Berntsen, som takket for den tillit som var vist hele det nye styret. DSS ble også takket for den verdige og stilfulle måte hun hadde gjennomført ceremoniene.

Formannen takket også for alle hilsener, gaver og blomster som hadde kommet til Rebekkaforeningen i anledning denne viktige milepæl. Stiftelsen og innsettelsen av styret ble avsluttet med festmiddag i Ordenshusets selskapslokaler. DSS Gunhild D. Olsen fremførte hilsninger fra Den Norske Storloge som ønsket den nye Rebekkaforeningen alt godt i dens viktige og videre arbeid. Formann Anny Berntsen kunne så summere opp og takke for et utmerket samarbeid

Styret i Harstad Rebekkaforening: Foran: Formann Anny Berntsen. Bak fra venstre: Kasserer Gerd Lund, Viseformann Torlaug Karlsen, DSS Gunhild D. Olsen, Arkivar Judit Olsen, Sekretær Solveig Ytterstad.

blant søstrene som nå hadde dannet den nye forening. Og hun rettet en spesiell takk til moderlogen for all positiv og støttende hjelp i arbeidet frem til denne viktige da-

gen. Hun avsluttet med å trekke visjonene frem til den dag da foreningen kan oppløses idet Ordenen har en ny Rebekkaloge i Harstad.

9. Rebekkadistrikt

- DSS Junni Arntzen
- Rebekkaloge nr. 8 Midnatsol, Narvik
- Rebekkaloge nr. 23 Laboremus, Harstad
- Rebekkaloge nr. 77 Malmfrid, Narvik
- Rebekkaloge nr. 81 Gjertrud Rask, Harstad
- Rebekkaloge nr. 98 Issoleie, Narvik
- Rebekkaleir nr. 11 Møysalen, Harstad

Juni 2007; Internasjonale Odd Fellowdager på Bornholm!

Internationella Odd Fellowdagar avhålls under tiden 24/6 - 30/6 2007 på Bornholm.

Begär program!

jivegard.gunnar@telia.com
eller telefon 0046-14313210
karlgustaf@swionet.se
eller telefon 0046-52118896

Vadstena Resekonsult
Sjögatan 26
592 30 Vadstena.

Med hälsning i V, K & S samt T, H & B
Karl-Gustaf Johansson

60-års Veteran på dagen 60 år etter

Eks Rådspresident Arnhild Evjen Deberitz var bare 22 år – eller hva man på godt norsk kaller en jentunge – da hun i 1946 ble resipert i den ærverdige Odd Fellow Ordenen. Det var i gjenoppbyggingen av landet etter en ødeleggende krig. Alt lå i grus, både land og folk. Det samme gjorde Odd Fellow Ordenen og de andre lukkede Ordener som nazistene hadde stengt og ranet.

Det synes så lenge siden i et land som kalles kanskje verdens rikeste. Hvorfor skulle en ung kvinne finne sin plass i en slik tradisjonell institusjon?

Leirinstitusjonen

Rebukkainstitusjonen kom meget raskt til Norge etter at Ordenen hadde fått skikkelig fotfeste her. I 2009 er det 100-årsjubileum for Rebekkaloge Sct:a Sunniva 28. mai, og dermed for hele Rebekkainstitusjonen.

Fra 1949 til 2006 er det instituert 113 Rebekkaloger i landet. Den siste har nummer 122 og navnet Amalie. Navnet strekker linjer tilbake til den første Rebekkaloge i Danmark, Caroline Amalie, som ble instituert i 1882.

Det er altså i 60-årsveteranens medlemstid så langt stiftet 113 Rebekkaloger her til lands. Det er åpenbart etter 2. verdenskrig at Rebekkeinstitusjonen virkelig har skutt fart og spredd seg over hele landet.

Rebukkaleiren er derimot ikke gammel.

Den første – Rebukkaleir nr 1 Oslo – ble instituert 26. april 1980 med dagens 60-årsveteran som Hovedmatriark og med et kollegium bestående av Hervor Grue, Amanda Tuman, Else

Arnhild Evjen Deberitz (i midten) sammen med Eks. Rådspresident Lillemor Johnsen (t.v.) og OM Inger-Lill Bjerke.

Arnhild Evjen Deberitz (i midten) sammen med OM Inger-Lill Bjerke og Eks Stor Sire Johan Krohn.

Blixt og Ragnhild Fjeld. I løpet av sin embedstid som HM, ble mer enn tusen Rebekkasøstre resipert som matriarker. Dette antallet er både oppsiktsvekkende og historisk. Og Rebukkaleire vokste frem i et tempo som ingen kunne ha drømt om. I dag er det 23 Rebukkaleire fordelt over hele landet, og med 4.298 matriarker ved siste årsskifte.

Stor Sires tale

Under Veterantildelingen hadde Stor

Sire Harald Thoen med seg Stor Sekretær Tove Aalborg på Understolen, Stor Skattmester Svanhild Ljosland på Kapellans stol, Eks Rådspresident Lillemor Johnsen på Eks OM stolen, DSS Svanhild Sandem var fungerende Stor Vakt og Eks Storrepresentant Torill Evjen Solli var fungerende Stor Marsjall. Ceremonien fulgte alle gode tradisjoner, og de etterfølgende festligheter sto ikke tilbake å ønske.

Stor Sire pekte på at jubilaranten nærmest var født inn i Ordenen, uten at dette for så vidt betød noe annet

enn tilhørighet. Men jubilaranten har i løpet av sine 60 år som Ordensmedlem vært embedsmann på et eller annet nivå i 31 år. Også embedet som Rådspresident og leder for Rebukkainstitusjonen har hun innehatt. Stor Sire trakk spesielt frem innsatsen som Hovedmatriark i Rebekkeleir nr. 1 Oslo hvor det ble gjort en banebrytende innsats. Det blir en uslælig rekord for noen embedsmann i loge eller leir å ha stått ansvarlig for resiperingen av mer enn tusen materiarker. Det arbeid som ble gjort i Rebekkeleir Oslo var det definitive gjennombrudd for Rebukkaleirinstitusjonen i Norge.

Til Stor Sires tale føyet det seg en rekke taler og hilser, også fra nabolandet. Og UM i hennes egen loge. Loge nr 2 Urania, overrakte en vakker bukett med 60 røde roser.

Jubilantens minner fra eget logeliv

For fem år siden fortalte Arnhild Evjen Deberitz til Odd Fellow Bladet:

«Jeg var jo så ung da jeg ble resipert at jeg i mange år var vant med å være logens yngste medlem. Senere har jeg hørt ofte at folk må nå en viss alder for å kunne ha utbytte av Ordenslivet. Det er jeg svært uenig i. Jeg tror ganske mange, og langt flere enn i dag, vil ha fullt utbytte av å bli medlemmer i ung alder. Det kommer nok mest an på personen, mindre på alderen.

Ganske tidlig fikk jeg verv i Urania, og ganske tidlig ble jeg Sekretær. Men så sviktet motet meg i tillegg til at jeg som yrkeskvinne hadde mye å gjøre.

Min egentlige embedskarriere startet senere hvor jeg gikk frem til embedet som OM. Det skjedde i 1970.

Arbeidet i Rebekkarådet kjente jeg jo godt gjennom min mor, og jeg har personlig kjent alle Rådspresidentene med unntak av den første, Signe Moen.

Men det store arbeidet for mitt vedkommende kom med innføringen av Leirinstitusjonen for Rebekkasøstre.

Hva med de første minnene?

«Noe av det første jeg opplevet som medlem var at logelivet var kvalitativt anderledes. En av mors gode venninner, Ragnhild Møllhausen, hadde jeg kjent fra jeg var fire år gammel. Jeg hadde sittet på fanget hennes og var selvfølgelig dus. Da vi møttes i logen, var vi Dis. Mange tolker denne tiltaleformen som stiv, formell og unaturlig. Det er totalt misforstått. Det tiltaleformen uttrykker er respekt og verdighet, stil og form. Vi er i ferd med å forlate en etternavnskultur og erstatter den med en fornnavnskultur. Men mennesker kommer ikke nærmere hverandre om de skifter fra etternavn til fornnavn når de henvender seg til hverandre. Ved å bruke etternavn og Disformen, holder vi fast på en stil med respekt og verdighet som smitter av både på medlemmer og embeder. Å være med i Odd Fellow Ordenen hverken er eller skal være som et hvilket som helst medlemsskap i en forening. Stil og form må gjennomføres konsekvent. Man kan ikke være litt korrekt eller vise litt respekt. Man er konsekvent korrekt og konsekvent respektfull. Mange år som medlem skal sette varige spor. Noe av det første jeg opplevet som medlem var at logelivet var kvalitativt anderledes.»

Og hva skal man så lære av det hele?

«Det er etter min mening å la sitt liv prege av respekt og toleranse. Ordenen er en skole i dette. Å være tolerant er å åpne seg for at andre menneskers synspunkter og verdier gir et større perspektiv på livet. Når vi møter søstre i våre loger som opplever livet anderledes enn jeg gjør, er dette en berikelse, ikke en trussel. Og å ha respekt for mennesker er å ta dem på alvor. Å være respektløs er også å behandle mennesker uten form. I vår Orden kommer vi fra alle samfunnslag og yrkesbakgrunn. Vi kan ikke bruke alles former eller la alle former være likeverdige. Vi har valgt Ordenens former og stil som vår felles plattform.»

De Tre Kjedeledd stiller seg også i rekken av gratulanter!

Hansine Solstad

Smak litt på navnet og let litt i hukommelsen. Kanskje er det ikke så mange som kommer på at dette er navnet på en norsk roman som kom ut i 1925. Forfatteren er Peter Andreas Egge (1869-1959) som ble født i Trondheim og hentet sine forfattermotiver fra den delen av landet.

Blant de hundrevis av bøker jeg har lest, var nok Hansine Solstad en av de første romanene. Jeg har den ikke i min hylle lenger, men jeg ser den fortsatt for meg i en Gyldendalutgave, og hvor omslaget har en kolorert strektegning av Hansine.

Det ytre av historien er ganske kort fortalt. Hansine ble født på en liten gård og måtte tidlig ut å tjene. Hun

gjette og hun arbeidet. Men almueskolen var kommet så langt at hun fikk sin utdanning. Og hun hadde særs gode evner. Litteraturforskerne gir Peter Egge gode skussmål for hans psykologiske innsikt. Og her har boken slik kraft at jeg ser for meg mye av spillet i Hansines liv etter at det må være femti år siden jeg leste den.

I hjembygden får Hansine en sølvmynt av en offiser. Han reiser videre og forsvinner ut av romanens synsfelt. Men samtidig forsvinner det fra en gård en mynt tilsvarende den Hansine fikk. Denne tilfeldighet er den kromtappen romanen dreier seg om. På den ene side er det omgivelsenes faktiske eller innbildte mistanke rettet mot Hansine om at hun ikke har fått mynten, men derimot stjålet den. På den andre siden står Hansines selvrespekt og stolthet. Hun vet jo at hun har fått mynten, og at all mistanke mot henne er ubegrunnet og uberettiget.

Hansine forlater landbruket og blir byfru. Det er langt mer enn en individuell skjebne i et samfunn hvor store deler av befolkningen ble urbanisert.

Men selv om hun flyttet miljø, følger hennes krenkede stolthet med henne. Vissheten om at det er noen som mistenker henne fortsatt, blir hennes livs pest og plage.

Først helt på slutten av livet får Hansine opplysninger om at den forsvundne mynt er kommet til rette og all mistanke mot henne er fjernet. Men da er det egentlig for sent. Hansine er ferdig med livet.

Hvorfor husker jeg denne boken så tydelig blant mange andre?

Helt klart fordi den forteller at uberettigede og lettvinde beskyldninger mot andre mennesker kan såre langt mer enn vi aner. De kan ha dyptgående negative konsekvenser. Derfor må jeg være forsiktig i omgang med rykter og slarv.

Jeg skal hverken skape ryktene eller kolportere dem. Dette er viktige budskap, ikke bare til Se & Hør, men til oss alle. Finner du boken Hansine Solstad i en bokhylle, bør du absolutt både lese den og tenke over hva den har å si deg.

KHH

Utnevnte Storembedsmenn

Stor Marsjall Olav Eggum

Stor Marsjall Erna Steffensen

Stor Kapellan Arnfin Evjen

Stor Kapellan Selle Marie Horntvedt

Stor Vakt Alf H. Juul

Stor Vakt Brita Leganger Johnsen

Stor Arkivar Sverre Hjetland

Stor Arkivar Randi Wichmann

Ordens Herold Elsa Bru

Nye artikler fra Odd Fellow Utstyr:

**NB! BEGRENSET ANTALL
- FØRST TIL MØLLA!**

Pris kr 65,-

Kjøp godkjent refleksvest nå. Påbudt fra 1.mars!

Fra 1. mars må man ha minst en godkjent refleksvest i bilen. Den skal være tilgjengelig innen rekkevidde fra førerstedet og brukes ved uforutsette stopp langs veien - uansett om det er mørkt eller høylys dag.

Ha alltid en refleksvest liggende klar i f.eks dørloommen, så er du trygg om du må ut av bilen. Refleksvest i bil er påbudt også i andre europeiske land, og du får ikke passere grensen uten.

Odd Fellow Ordenens refleksvest bærer det strengeste godkjenningssmerket; EN 471 klasse 2 og leveres med pose for oppbevaring. Størrelse L/XL

Bestillingsnummer 1078

Kjøp trenings-/sykkelvest nå!

Bli sett i vintermørket. Bruk refleksvest når du er ute og går, jogger eller sykler. Vesten har De Tre Kjedeledde foran og bak. Refleksvesten tilfredsstillende Standard EN - 1150 som er godkjent av Statens Vegvesen. Størrelse L/XL

Bestillingsnummer 1079

**NB! BEGRENSET ANTALL
Pris kr. 65,-**

Bestillingsliste for Odd Fellow Utstyr:

Det tas forbehold om prisendringer. Ved bestillinger under kr 100, tillegges et gebyr på kr 30,-. Porto tillegges.

Art nr	Betegnelse	Antall	Pris
0176	Båtflagg/gjesteflagg	.....	kr 90,-
0177	Båtvimpel	.....	kr 90,-
1002	Regalieveske i skinn for søstre og brødre	.....	kr 572,-
1005	Skopose i skinn for søstre og brødre	.....	kr 642,-
1021	Thomas Wildey-bilde	.....	kr 490,-
1028	Slips, silke, grått m/kjedeledd, til privat bruk	.....	kr 220,-
1029	Slips, burgunder m/ kjedeledd, til privat bruk	.....	kr 85,-
1030	Slipslenke m/gull kjedeledd	.....	kr 786,-
1031	Sort slips med hvite kjedeledd til logebruk	.....	kr 110,-
1032	Mansjettknapper forgyllt m/hvit emalje (tre kjedeledd)	.....	kr 558,-
1033	Skjorteknapper for livkjole, forgyllt m/hvit emalje (tre kjedeledd)	.....	kr 540,-
1035	Jakkemerke i gull, liten størrelse	.....	kr 300,-
1036	Forgyllt jakkemerke, stor størrelse	.....	kr 122,-
1037	Sort skinnbelte, tre kjedeledd på spennen	.....	kr 409,-
1038	Slipsnål, forgyllt, tre kjedeledd	.....	kr 170,-
1039	Slipsnål, hvit emalje, tre kjedeledd	.....	kr 307,-
1040	Anheng gull m/double kjede OBS! Ny type	.....	kr 610,-
1041	Rebekkafigur	.....	kr 340,-
1042	Tresokkel til Rebekkafigur	.....	kr 50,-
1043	Lyssokkel til Rebekkafigur	.....	kr 162,-
1051	Lenkering for brødre (oppgi ringmål:	.....	kr 1 680,-
1052	Lenkering for søstre (oppgi ringmål:	.....	kr 1 215,-
For ringer er det ca 4 ukers leveringstid			
1061	Hansker skinn hvite, størrelse 6 1/2, 7, 7 1/2, 8, 9, 9 1/2, 10 (str	.....	kr 180,-
1062	Vanter, crêpe hvite, one size	.....	kr 72,-
1065	Julekort m/konv. pk á 15 stk (faktureres uten eksp. gebyr)	.....	kr 88,-
1066	Livkjoleskjorte, (str	.....	kr 520,-
1067	Hvit skjorte, (str	.....	kr 280,-
For skjorter kan det være opptil 8 ukers leveringstid			
1068	Paraply Herre sort m/kjedeledd	.....	kr 100,-
1069	Paraply Dame sort m/kjedeledd	.....	kr 100,-
1070	Silkeskerf dame m/kjedeledd, 90 x 90 cm	.....	kr 280,-
1071	Oval hvit bildecal, min. antall 10 stk	.....	kr 10,-
1072	Oval hvit decal til bruk på innsiden av bilruter etc, min. antall 10 stk ...	.....	kr 10,-
1073	Decal i gull til bruk på vesker, almanakker etc, min. antall 5 stk	.....	kr 20,-
1074	Kalosjer for herrer, Moccasin, (S . . .) (L . . .)(L . . .) (XL . . .)	.....	kr 286,-
1075	Kalosjer for herrer, Commuter, (S . . .) (L . . .)(L . . .) (XL . . .)	.....	kr 286,-
Begge typer leveres i størrelsene Medium (8 1/2-10) og Large (9 1/2 - 11)			
1078	Refleksvest til bruk i bil str L/XL	.....	kr 65,-
1079	Trenings-/sykkelvest str L/XL	.....	kr 65,-

Navn: ..... *Odd Fellow Utstyr*
 Postadresse: ..... *Stortingsgaten 28*
 ..... *0161 OSLO*
 Postnr/sted: ..... *Tlf.: 22 83 92 50*
 Telefon dagtid: ..... *Fax: 22 83 81 88*
 ..... *E-post: of.utstyr@oddfellow.no*

32

33

Odd Fellow Torget

Annonsering, adresseforandringer, oppsigelser, endrede persondata etc:
torill.solli@oddfellow.no

ADVOKATER

Advokatene
Aspeflaten, Løitegård
& Frønstrup
Kontakt:
Lars Aspeflaten
Tlf.: 35 55 41 70
3901 PORSGRUNN

ADVOKAT

Advokat
Bengt A Pedersen
Kontakt:
Bengt A Pedersen
Tlf.: 900 20 090
77 60 51 05
9008 TROMSØ

ARKITEKTER

Birger Bjørnstad
Arkitektfirma
Kontakt:
Birger Bjørnstad
Tlf.: 33 46 93 12
3229 SANDEFJORD

ARKIVMATERIELL

Arkivprodukter a/s
www.arkivprodukter.no
Kontakt:
Vidar Kringsjaa
Tlf.: 62 52 13 51
2319 HAMAR

BANK•FINANS

Haugesund
Sparebank
Kontakt:
Odd Tofte
Tlf.: 52 70 50 00
5527 HAUGESUND

DAME/HERREKLÆR

Sjuls Design-Kort
og Galla for damer
www.sjuls.com
Kontakt:
Anja Sjuls
Tlf.: 416 97 823
3116 TØNSBERG

DAME/HERREKLÆR

T. S. Adolfsen AS –
Klær for mannfolk
Kontakt:
Tor S Adolfsen
Tlf.: 51 67 40 80
4306 SANDNES

DAME/HERREKLÆR

VIC – Hamar
Kontakt:
John Øveraas
Tlf.: 62 52 38 63
2317 HAMAR

DATA - IT

Diode
Kontakt:
Emil Rakoczy
Tlf.: 915 68 673
9285 TROMSØ

EIENDOMSMEGLING

Saga Eiendoms-
selskap AS
Kontakt:
Johanna Skarpenes
Tlf.: 51 55 85 39
4042 HAFRSFJORD

BEGRAVELSESBYRÅ

Odd Abbedissen
Begravelsesbyrå
Kontakt:
Odd Abbedissen
Tlf.: 55 15 40 90
5147 FYLLINGSDALEN

BENSINSTASJON

Esso Sandmoen –
Dag og Natt www.essosandmoen.no
Kontakt:
Jan Erik Jacobsen
Tlf.: 72 84 88 65
7072 HEIMDAL

BILGUMMI

Western
Bilgummi AS
Kontakt:
Kjell Western
Tlf.: 32 22 74 00
3400 LIER

BILGUMMI

Vianor a/s
Bjørn Finjord
Kontakt:
Alf Bjørn Finjord
Tlf.: 77 07 97 70
9498 HARSTAD

BILSALG

Nymo Bil AS
Kontakt:
Kjell Nymo
Tlf.: 75 50 79 00
8041 BODØ

EIENDOMSMEGLING

Arve Feet AS
Kontakt:
Arve Feet
Tlf.: 23 25 44 88
0282 OSLO

LEKTRO/AUTOMASJON

EAS-Automation AS
www.eas.no
Kontakt:
Thorodd Skontorp
Tlf.: 33 35 72 04
3166 TOLVSRØD

FERIE OG FRITID

Feriehus ved fransk
Riviera til leie
(Nice/Cannes)
Kontakt:
Einar Åstorp
Tlf.: 913 33 503
22 43 09 49
0264 OSLO

FERIE OG FRITID

Feriehus i Spania –
ved Torrevieja –
rimelig til leie
Kontakt:
Morten Hedenstrøm
Tlf.: 64 95 79 36
1555 SON

FERIE OG FRITID

Ny leilighet med
Middelhavsutsikt og
basseng i Nice
til leie
Kontakt:
Egil Aass
Tlf.: 92 46 71 37
0280 OSLO

BILVERKSTED

Automobil 2000
Kr. sand AS
Kontakt:
Hermann Olsen
Tlf.: 38 01 69 00
4626 KRISTIANSAND S

BLOMSTER

Operablomsten
Kontakt:
Bjørn og Berit
Grøtlien
Tlf.: 22 42 10 90
0181 OSLO

BLOMSTER

Orchidé Blomster
blomsterdekoratør-
mester
Kontakt:
Kathe Gro Aas
Tlf.: 22 20 77 27
0178 OSLO

BLOMSTER

Os Blomsterservice
Kontakt:
Anders Opskar
Tlf.: 56 30 15 90
5201 OS

BOKHANDEL

Stange
Bok og Papir A/S
Kontakt:
Franck Tønseth
Tlf.: 62 57 18 96
2335 STANGE

FILM/FOTO/VIDEO

Fotoservice A/S
Kontakt:
Dag Magne Søyland
Tlf.: 51 58 68 27
4023 STAVANGER

FLYSELSKAP

KATO AIRLINE AS
Kontakt:
Torlaug Karlsen
Tlf.: 76 98 13 80
8536 EVENES

FRISØRER

Speilet
Kontakt:
Inger-Lill Bjerke
Tlf.: 909 53 399
0567 OSLO

FRISØRER

Ernst Frisørsalong
Kontakt:
Reidun Sundbø
Tlf.: 38 02 29 49
4612 KRISTIANSAND

FRISØRER

Lille Salong
Kontakt:
Lill Kraft Johnsen
Tlf.: 22 35 65 13
0173 OSLO

BOKHANDEL

Stjørdal
Bokhandel A/S
[stjordal.bokhan-
del@start.no](mailto:stjordal.bokhandel@start.no)
Kontakt:
Svein Erik Scheffe
Tlf.: 74 82 43 85
7501 STJØRDAL

BRANNSIKRING

N.R.
Brannsikring A/S
Kontakt:
Steinar Jansen
Tlf.: 52 71 73 44
5501 HAUGESUND

BRANNUTSTYR

Braco AS
Kontakt:
Einar Glenthøj
Tlf.: 32 22 66 70
3420 LIERSKOGEN

BRODERIER

Fredrikstad
Broderiforretning
Kontakt:
W Solberg
Tlf.: 69 31 28 51
1607 FREDRIKSTAD

BYGG - ANLEGG

Nielsen Bygg A.S
www.nielsenbygg.no
Kontakt:Kevin
Hunter Nielsen
Tlf.: 915 50 213
0657 OSLO

GALLERI/VERKSTED

Hantho Galleri og
Rammeverksted
Kontakt:
Karl Johan Hantho
Tlf.: 52 72 99 90
5527 HAUGESUND

GJESTEGÅRD

Storli Gard
www.storligard.com
Kontakt:
Elin og Harald Storli
Tlf.: 72 42 37 14
7340 OPPDAL

GLASSMESTERE

Glassmester
A Schøyen
Kontakt:
Thore Schøyen
Tlf.: 22 09 96 80
0182 OSLO

GLASSMESTERE

SNE Glasservice A/S
Kontakt:
Einar Rafoshei-Klev
Tlf.: 38 26 16 21
4519 MANDAL

GRAFISK ARBEID

Njord Kompetanse
Kontakt:
Jon Esben Johnsen
Tlf.: 67 53 74 48
1344 HASLUM

CATERING

Reidar's
Selskapsmat
Kontakt:
Reidar Larsen
Tlf.: 51 52 23 22
4001 STAVANGER

DAMEKLÆR

Zig Zag
Kontakt:
Reidun Persson
Tlf.: 22 43 06 90
0157 OSLO

DAME/HERREKLÆR

Eva's
Tekstil & Utstyr
Kontakt:
Gunnar Vikse
Tlf.: 52 72 47 77
5500 HAUGESUND

DAME/HERREKLÆR

Hauge & Co AS
Kontakt:
Per Hauge
Tlf.: 51 89 59 89
4006 STAVANGER

DAME/HERREKLÆR

Petersons kläder –
dresser/kjole/hvitt
Kontakt:
Olle Peterson
Tlf.: 0046 52 61 05 58
45221 STRØMSTAD

GULLSMED

Odd Inge's
Gull & Sølv AS
Kontakt:
Odd Inge Bøe
Tlf.: 52 72 42 89
5501 HAUGESUND

GULLSMED

Opro Produkter AS
emaljeverksted
(merker og emblemer)
Kontakt:
Ole Petter/June
Rasch-Olsen
Tlf.: 22 17 50 50
0184 OSLO

HOTELL

Bardu Hotell
Kontakt:
Patricia Sørensen
Tlf.: 77 18 59 40
9365 BARDU

HOTELL

Quality Hotel
Arcticus
Kontakt:
Kjell Solheim
Tlf.: 77 04 08 00
9480 HARSTAD

HOTELL

Hotel Neptun
Kontakt:
Hermann Loftheim
Tlf.: 52 71 44 55
5500 HAUGESUND

Odd Fellow Torget

Annonsering, adresseforandringer, oppsigelser, endrede persondata etc:
torill.solli@oddfellow.no

<p>HUDPLEIE/MANIKYR Speilet Kontakt: Inger-Lill Bjerke Tlf.: 909 53 388 0567 OSLO</p>	<p>HYBLER/LEILIGHETER A/S Stortingsgt 28 Kontakt: Svein Solberg Tlf.: 22 01 20 40 0161 OSLO</p>	<p>INTERNETT Design, vedlikehold, serverleie www.totalinform.no Kontakt: Sigmund L. Løvold Tlf.: 21 91 68 40 0378 OSLO</p>	<p>KALOSJER Active Products as www.kalosjer.no Kontakt: Håvard Korsvold Tlf.: 913 56 735 0712 OSLO</p>	<p>KJØKKEN /INTERIØR E Import a/s www.eimport.no Kontakt: Tom Johansen Tlf.: 35 55 52 22 3915 Porsgrunn</p>	<p>SAMFUNNSKONTAKT Redaksjonell bistand, foto, video www.totalinform.no Kontakt: Sigmund L. Løvold Tlf.: 21 91 68 40 0378 OSLO</p>	<p>SIGARER/PIPER Tobakk Sørensen Kontakt: Fritjof Sørensen Tlf.: 55 31 67 21 5014 BERGEN</p>	<p>SNEKKER Jøndal & Hoff A/S Kontakt: Jan Jøndal Tlf.: 67 98 05 20 1472 FJELLHAMAR</p>	<p>STORKJØKKEN HUMA CATERTEC AS www.HUMA.no bjorn@huma.no Kontakt: Bjørn Steinar Olsen Tlf.: 22 62 61 60 0659 OSLO</p>	<p>TAKSTMANN Bolig og Nærings- takst www.bnt.no post@bnt.no Kontakt: Konrad Bratvold Tlf.: 951 05 940 2817 Gjøvik</p>
<p>KONTAKTFORMIDLING Par i hjertet www.parihjeter.no parihjeter@c2i.net Kontakt: Karin Ullensvang Tlf.: 22 60 77 40 0350 OSLO</p>	<p>KONTORMØBLER Kontor- og AV-utstyr www.kontorav.no Kontakt: Thorstein Eriksen Tlf.: 456 30 627 55 24 70 40 5131 NYBORG</p>	<p>LØFTEUTSTYR Munck Service A/S Kontakt: Ole Skrondal Tlf.: 70 18 90 40 6050 VALDERØY</p>	<p>LÅSEMED Alarm- og Låsservice Rolf Hemer AS www.hemer.no Kontakt: Arne Hemer Tlf.: 22 37 48 77 0557 OSLO</p>	<p>MALERMESTER Velde's Maler- service og Fargehandel Kontakt: Jan Erik Lima Velde Tlf.: 52 82 47 50 4276 VEDAVÅGEN</p>	<p>TAKSTMANN Takstsenteret Kontakt: Per Egil Ilsaas Tlf.: 67 11 57 75 1319 BEKKESTUA</p>	<p>TAKSTMANN Murmester Willy Preintoft AS Kontakt: Willy Preintoft sr Tlf.: 22 52 41 00 0282 OSLO</p>	<p>TRUCKER Material- håndtering AS Kontakt: Jørund Woll Tlf.: 67 18 67 00 1309 RUD</p>	<p>TRYKKERI Gløsmyr Trykk Kontakt: Asbjørn Gløsmyr Tlf.: 35 59 56 99 3735 SKIEN</p>	<p>VAKTSELSKAP Securitas AS Kontakt: Tore E Nilsen Tlf.: 38 00 22 00 4626 KRISTIANSAND</p>
<p>MURMESTER Hedmark Murmesterforretning A/S Kontakt: Einar H. Hernes Tlf.: 62 81 49 23 2212 KONGSVINGER</p>	<p>MÅLSØM Thai-skredder, full galla 2 800,- 2 dresser 3000,- Ring for avt. Sigmund L. Løvold Tlf.: 21 91 68 40 0378 OSLO</p>	<p>PORTTELEFONER Alarm- og Låsservi- ce Rolf Hemer AS www.hemer.no Kontakt: Arne Hemer Tlf.: 22 37 48 77 0557 OSLO</p>	<p>REGNSKAP Bedriftstjeneste A/S - Aut. regnskaps- kontor, EDB, salg, support Kontakt: Viggo Bjørk Tlf.: 52 80 88 80 5501 HAUGESUND</p>	<p>Dønland Regn- skapservice A/S akd@donland.no Kontakt: Arne-Kristian Dønland Tlf.: 77 60 69 30 9002 TROMSØ</p>	<p>VIDEO-/TVPRODUKSJON AV-Team www.av-team.no Kontakt: Bjørn Bremdal Tlf.: 35 55 25 33 3905 PORSGRUNN</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>
<p>REISEBYRÅ Oppland Arrangement AS Kontakt: Anders Lunde Tlf.: 61 12 06 00 2890 ETNEDAL</p>	<p>REISEBYRÅ Charter-tur A/S Kontakt: Kjell A. Kristiansen Tlf.: 69 25 02 22 1532 MOSS</p>	<p>REKLAMEBYRÅ Embla Reklamebyrå Kontakt: Tor Håland Tlf.: 52 73 80 50 5522 HAUGESUND</p>	<p>RENSERI/VASKERI Marthes Renseri Kontakt: Marthe Ree Lian Tlf.: 74 82 14 88 7500 STJØRDAL 7014 TRONDHEIM</p>	<p>REVISOR Statsaut. revisor Steinar B Syvertsen Kontakt: Steinar B Syvertsen Tlf.: 32 89 44 50 3018 DRAMMEN</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>
<p>RØRLEGGER Moderne Rør Service a.s Kontakt: Roger J. Tuverud Tlf.: 90 13 18 44 0491 OSLO</p>	<p>RØRLEGGER Trond Foss A/S Kontakt: Trond Foss Tlf.: 22 26 13 30 0667 OSLO</p>	<p>RØRLEGGER Porsgrunn Rørleg- gerforretning A/S Kontakt: Jens-Petter Engh Tlf.: 35 55 57 66 3917 PORSGRUNN</p>	<p>RØRLEGGER Tindeland Rør - Aut. Rørlegger Kontakt: Arne W. Tindeland Tlf.: 971 81 350 5500 HAUGESUND</p>	<p>SANGER/PROLOGER M.M. Dikteriet www.dikteriet.no Kontakt: Inger Solberg Tlf.: 52 72 82 11 Mob.: 986 67 250 5516 HAUGESUND</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>	<p>LEDIG Plass Odd Fellow Bladet har ledig plass på sine annonsesider. Denne plassen kunne vært din! Ta kontakt med: torill.solli@oddfellow.no</p>

Min mening.
DSS OLE-JOHAN B. GUNDERSEN

Hva er et livssyn? Hvilke verdibriller har du på deg?

Vi hører ofte : «Han er preget av et konservativt verdissyn, eller hun har et kristent livssyn, eller kanskje, han er solid forankret i et humanistisk menneskesyn.» Det leder oss til spørsmålene: Hva er et livssyn? Hva er et verdissyn? Hvilke forutsetninger, hvilke grunnregler gjelder? Hva er fundamentet? En tidligere fremtredende politiker sa en gang i en fjern fortid at et livssyn kan sammenlignes med et par solbriller. Det farger vårt syn på omgivelsene. Vi betrakter livet omkring oss, mennesker rundt oss, gjennom disse fargede glass. Og det er jo slik at vårt livssyn påvirker oss, forplikter oss daglig eller bør gjøre det. Det farger vår tilværelse !

Jo, sammenlikningen – metaforen – virker brukbar. Det er imidlertid en, ja, flere haker ved en slik billedbruk, visse faremomenter, om jeg kan si det slik. Et livssyn er som et par solbriller? Solbriller kan man ta av og på, etter lyst og behov. Vi kan altså iføre oss et livssyn etter samme lyst og behov. Hvordan virker solbriller? Jo, de skjermer oss for ubehagelige stråler, for et ubarmhjertig lys – og noen av oss er kanskje litt lyssky? Det er trygt og godt å kunne gjemme seg bak et uforpliktende livssyn. Noen solbriller er så mørke at de nærmest hindrer innsyn. Vi ser ikke øynene bak brillene, mennesket bak livssynet. «Hvem er du egentlig?» blir spørsmålet. Faren er altså å bruke livssynet som en skjerm mot omverdenen. Intet offentlig innsyn her, takk! Bak en slik solid solskjerm kan vi i ro og mak betrakte livet omkring oss, fargen er i vår favør, og samtidig nekte andre å se oss. Men slike briller mørklegger også vårt utsyn. Slik sett kan et usunt livssyn formørke vår tilværelse.

Med all respekt for den gamle politiker, jeg har større sans for et par vanlige briller som en metafor. Et livssyn hjelper oss til å se bedre. Til å forstå, til å

tyde, til å se detaljene, nyansene i din brors ansikt, fargen på øynene hans, lese den lille skriften, den som er så viktig! Se – bli sett! Både innsyn og utsyn bygget på et solid fundament. Alle religioner og alle livssyn/verdisyn bygger på visse sett av regler, moralregler, leveregler som sikrer innsyn – utsyn.

Hvor ofte hører vi ikke: «Gjør mot andre som du vil at andre skal gjøre mot deg» og ikke minst det doble, kristne kjærlighetsbudet : «Elsk din neste som deg selv!» Det er selvfølgelig en hake her også, det forutsetter at du liker deg selv. En sunn selvfølelse! I etterkant av den populære gestaltpsykologiens gjennombrudd, kom i begynnelsen av 70-årene en amerikansk bestselger som het : «I'm OK, you're OK!» I sin enkle banalitet pekte den imidlertid på noe vesentlig. Et positivt forhold til vår neste er avhengig av et positivt forhold til seg selv. Å elske sin neste som seg selv, for å gjøre mot andre som du vil at andre skal gjøre mot deg.

I vår Orden skal vi ha tro på det vi holder på med, at vi har håp om at vårt verdissyn skal spre seg, virker selvsagt, verre er det kan hende med å vise barmhjertighet i vår tilmålte vandring blant mennesker. Da er det nok på tide å være seg bevisst sine briller, pusse dem godt slik at vi får utsyn og slik at andre kan se oss gjennom dem.

Vi må være aktive brobyggere ! Vi må lage en «Bridge Over Troubled Water» – en bro over opprørt hav ! Det opprørte hav kan jo være så mangt, -ensomhet eller sorg, fortvilelse, nød eller smerte, uro og angst, mismot, meningsløshet og tomhet. Odd Fellow Ordenens leveregel kan være en slik, bro mellom deg og meg, mellom oss og andre. Men det krever at vi ikke forneker toleranse og nestekjærlighet. En slik medmenneskelig bro bygger vi ikke med intoleranse, egoisme og misunnelse overfor andre og annerledes tenkende. Brobyggingen begynner i oss selv, i vår egen sjel. Den sikreste vei frem mot å få leve et liv slik vi ønsker er: at vi innrømmer andre samme rett.

Odd Fellow Ordenens Magazin

Kjære leser. . .

Når det gjelder det å skulle lære, finnes det to ulike metodiske tilnæringer.

Den ene er at resultatene måles, evalueres og at det til slutt gis en karakter.

Denne kjenner vi igjen fra alle deler av livet. I skoleverket kjempes det om hvor tidlig eller sent denne prosessen skal settes inn. Men måling, vurdering og karaktersetning kommer for oss alle til slutt. Og vitnemålet står som en avslutning på det hele. Det skal følge oss resten av livet som et bumerke.

Slik er det også i arbeidslivet. Uansett hvor mye vi forsøker å skjule oss bak kollektivet, blir individet i stigende grad konkurranseutsatt. Alle vet hvordan man finner frem til den dyktige medarbeider fremfor den middel-mådige.

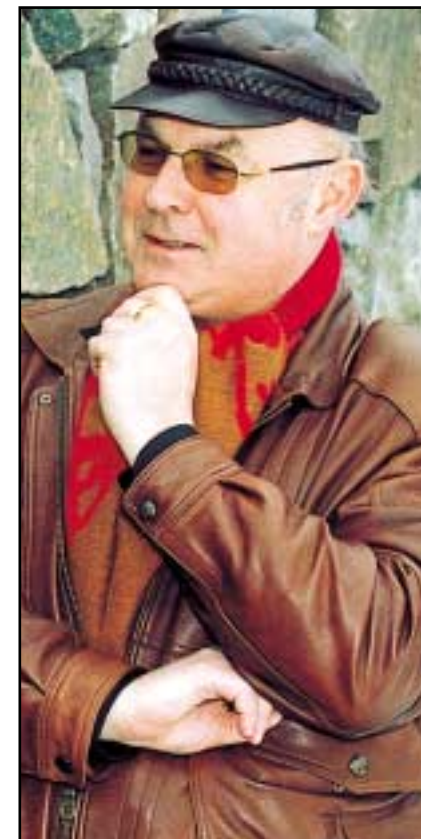
Og eksempler på denne målingen og konkurransen kunne vi ramse opp fra alle livets arenaer som eksempelvis frivillig virksomhet, det sosiale liv og «kjøttmarkedet».

Den andre tilnærmingen består i at det gis et tilbud om læring, men at enhver form for evaluering er fraværende. Det er denne formen de fleste lukkede ordener gjør seg nytte av. De står der med sine belæringer og sin visdom. De legger vekt på at du skal tilegne seg deres budskap. Det legges ned en mengde arbeid i å klargjøre det etiske budskap og de moralske forpliktelser som følger av det. Men noen måling eller evaluering foretas ikke av andre enn den enkelte selv.

Hva kan årsaken til dette være?

Et par ting, tror jeg.

For det første har eksempelvis Odd Fellow Ordenen tro på budskapet iboende kraft. Det er noe sokratiske i dette. Sokrates (470-399 f. Kr) sa jo det slik at den som har forstått det rette, gjør det rette.

For det andre konkurrerer ingen Ordensmedlemmer med andre enn seg selv.

Selvtutvikling er å utvikle seg selv. Denne prosessen kan være tung nok. Det kan bli som Ibsen sier det: »å holde dommedag over seg selv».

Men det er en spennende vei å gå.

Odd Fellow Ordenens Magazin

Kanselliets
telefoner:

Ordenskanselliet:

22 83 92 40

Telefax:

22 83 81 88

Epost:

odd.fellow@oddfellow.no

Kansellisjef:

22 83 92 48

Odd Fellow Utstyr:

22 83 92 50

Odd Fellow Biblioteket og Museet er åpent hver onsdag kl 10-14, og etter avtale med bror Stor Arkivar Sverre Hjetland.

Utenlandske adresser:

Odd Fellow Gruppen

Costa Blanca

v/Trygve Romsloe

Cami Vell D'Altea, 72 (3-BA)

ES-03581 ALBIR (Alicante)

Tlf.: 00 34 96 68 74 782

Epost: romsloe@terra.es

Møtested: Kirkesenteret i Albir

C/Mart no 8, Alfaz del Pi

Odd Fellow gruppen

AMISTAD-Torre Vieja

v/Jan D. Danielsen

34 96 57 10 125

47 92 84 59 51

Møtested: Rest. Dinastia

Punta prima v/N332

Odd Fellow Klubben

Tres Encanadados

Gran Canaria

v/Jean Tore Grønfooss

Calle Prtugal 19, Tauro Pueblo,

E-35138 Gran Canaria

Tlf.: 0034 928153678

Mob.: 0047 91348081

Email: varna-a@online.no

Møtested: Hotell Teraza Mar

Puerto Rico

Broderloge Costa del Sol nr 1:

Overmester Bjørnulf Heggen

Calle Pinocho no. 2

Urb. El Pinillo

29620 Torremolinos

Spania

Telefon: 952 38 17 18

Møtested: Edf. Bourgainvillea

Neste nr:

mai

B-Blad

Returadresse ved *varig* endring:

Odd Fellow Bladet
Stortingsgaten 28
0161 OSLO

Julius Meyer

Julius Meyer emigrerte til USA 18 år gammel. Der ble han raskt medlem av en Odd Fellow loge. Senere var han med å starte ikke mindre enn tre andre loger. Han var Eks OM i USA, hvor han ble i 11 år. Da reiste han tilbake til Danmark. Han var den som tok de første initiativ for å plante Ordenen i dansk jord. Han ble formann i den første Odd Fellow foreningen, og gjorde et banebrytende arbeid som for all tid har sikret ham en plass i Ordenshistorien.

Andreas Holck

Andreas Holck hadde i likhet med Julius Meyer vært i USA og der ledet en loge og var Eks OM. Han ble engasjert i etableringsarbeidet av Julius Meyer, og ble Danmarks første OM. Da denne første loge ble stiftet, hadde den allerede 35 medlemmer. Arbeidet med å danne en egen Storloge for Danmark var det neste skritt som skulle bli tatt. Til embedet som Stor Mester - eller dagens Stor Sire - ble Andreas Holck valgt. Han var også til stor inspirasjon i stiftelsen av Odd Fellow loger i Sverige. Les ellers artikkelen om «Danmark - et brohode i Norden» på sidene 16-17.

